

TAMPEREEN YLIOPISTO

**Kansainvälisten opiskelijoiden integroituminen
korkeakouluyhteisöön**

Kasvatustieteiden tiedekunta

Kasvatustieteiden pro gradu -tutkielma

SAMI PUTTONEN

Lokakuu 2018

Tampereen yliopisto

Kasvatustieteiden tiedekunta

SAMI PUTTONEN: Kansainvälisten opiskelijoiden integroituminen korkeakoulu yhteisöön

Kasvatustieteiden pro gradu -tutkielma, 53 sivua, 5 liitesivua

Lokakuu 2018

Tämän tutkimuksen aihe on kansainvälisten opiskelijoiden integrointi osaksi korkeakoulu yhteisöä. Tutkimuksen tavoitteena on muodostaa yleiskuva korkeakoulu yhteisön jäseneksi integroitumisen vaiheista ja sen onnistumiseen vaikuttavista tekijöistä kansainvälisten opiskelijoiden kohdalla. Tutkimuksessa esitetään integrointiprosessissa mukana olevien toimijoiden näkemyksiä prosessista ja sen vaiheista. Toimijoita ovat korkeakoulun edustajat, opiskelija-/ylioppilaskunnat ja kansainväliset opiskelijat.

Teoreettiseksi viitekehikseksi valittiin aiheen uraa uurtavan tutkijan Vincent Tinton vuonna 1975 julkaisema malli opiskelijan opintojen keskeyttämiseen johtavista poluista. Tinto käyttää mallissaan sosiaalisen ja akateemisen integraation käsitteitä, joita hyödynnettiin tässä tutkimuksessa.

Tutkimus on laadullinen. Aineisto kerättiin haastatteleamalla korkeakoulu edustajia, opiskelija-/ylioppilaskuntia sekä kansainvälisiä opiskelijoita syksyn 2017 aikana. Yhteensä 56 haastattelua kerättiin koko Suomen alueelta. Haastattelulomake oli puolistrukturoitu ja sen rinnalla korkeakoulu edustajille teetettiin haastattelutilanteessa aktivoiva tehtävä.

Tutkimuksessa tunnistettiin neljä integrointiin liittyvää vaihetta, jotka kansainvälinen opiskelija kohtaa opinnoissaan: eksyksissä uutena opiskelijana uudessa ympäristössä; vaikeudet tavata toisia opiskelijoita ja saada vertaistukea; opiskelukäytäntöjen sisäistäminen; työllistymisen mahdollisuudet. Vaiheista kolme ensimmäistä sijoittuu opintojen alkuun, joten ensimmäinen vuosi on tärkein korkeakoulu yhteisöön integroitumisen onnistumiselle. Neljäs vaihe (työllistymisen mahdollisuudet) vaikuttaa jo korkeakoulua valitessa ja sen merkitys korostuu uudestaan opintojen loppuvaiheessa. Edellä kuvatut neljä vaihetta muodostavat integraatioprosessin avainkohdat.

Tulosten mukaan kriittisin piste integroitumiselle tapahtuu ensimmäisen vuoden aikana. Vertaistutorointi on tehokas keino integroitumisen edistämiseksi. Vertaistutoroinnin tulisi tarjota opiskelijalle apu löytää mielekästä tekemistä (active support), tukea opintoihin (academic support) sekä muilta opiskelijoilta saatavaa vertaistukea (social support). Lisäksi onnistunut integrointi korkeakoulu yhteisöön edellyttää sidosryhmien välistä yhteistyötä, vertaistutoroinnin laadun varmistamista sekä monikanavaista viestintää.

Avainsanat: integroituminen, kansainväliset opiskelijat, vertaistuki, tutorointi, korkeakoulutus

University of Tampere (Finland)

Faculty of Education

SAMI PUTTONEN: Integration of international students into the university community

Master's thesis in education, 53 pages, 5 pages of appendices

October 2018

The topic of this study is the integration of international students into the university community. The aim of the study is to understand the phases of integration and success factors influencing the integration of international students. The study presents views by actors involved in the integration process. The actors represent university staff, student unions and international students.

The theoretical framework was chosen from Vincent Tinto. His model from 1975 on student retention formed the basis for studies on this topic. The model includes concepts for social and academic integration into studies. These concepts were used in this study.

This is a qualitative study. The research material was gathered by interviewing university staff, student union representatives, and international students during fall 2017. The total amount of interviews is 56 and they were gathered from Finland nationwide. A semi-structured form was used, in addition, the university representatives completed activating tasks as part of the interview.

The study identified four phases, which the international students face during their integration process: feeling lost in a new environment; difficulties to connect with peers; getting familiar with study practises; and employability. The first three phases appear in the beginning of studies. Therefore, the first year is important in terms of successful integration into the university community. The fourth one, employability, plays a role already when the student chooses whether to apply to the university. The importance of employability comes up again close to graduation. These described four phases form the main points of the integration process.

According to the results, the most critical time for integration is the first year. Peer tutoring is an efficient way to support integration. Peer support should provide help for students with a combination of the following three elements: finding inspiring and interesting activities (active support); receiving support in studies (academic support); receiving peer support from other students (social support). Also, successful integration of international students into university community requires collaboration between stakeholders, ensuring quality of peer tutoring, and communication via multiple channels.

Keywords: integration, international student, peer support, tutoring, higher education

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	OPISKELIJOIDEN INTEGROITUMINEN KORKEAKOULUYHTEISÖÖN AIEMMAN TUTKIMUKSEN VALOSSA	7
3	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	13
3.1	TUTKIMUKSEN TAVOITE JA TUTKIMUSKYSYMYKSET	13
3.2	TUTKIMUSMENETELMÄ	14
3.3	AINEISTON KERUU	14
4	HAASTATTELUJEN ANALYYSI	19
4.1	KORKEAKOULUJEN NÄKEMYKSET INTREGRAATIOPROSESSIN VAIHEISTA, SEN KESKEISISTÄ TOIMIJOISTA JA HEIDÄN ROOLEISTA.....	20
4.1.1	<i>Ensimmäinen vaihe (When students are choosing university)</i>	21
4.1.2	<i>Toinen vaihe (When students have been offered a study place)</i>	22
4.1.3	<i>Kolmas vaihe (When students have started their studies)</i>	22
4.1.4	<i>Neljäs vaihe (Employment)</i>	23
4.2	KORKEAKOULUJEN NÄKEMYS SEN OMASTA ROOLISTA JA OPISKELIJOIDEN ODOTUKSISTA SITÄ KOHTAAN	23
4.2.1	<i>Myönteisenä koettua</i>	25
4.2.2	<i>Toiveita korkeakoululta</i>	26
4.3	VIESTINTÄVÄLINEIDEN ROOLI OSANA OPISKELIJOIDEN INTEGRAATIOPROSESSIA KORKEAKOULUEDUSTAJIEN NÄKÖKULMASTA	27
4.4	KORKEAKOULUEDUSTAJIEN NÄKEMYS MILLAISIA OVAT OPISKELIJAN INTEGROIMISEN SUURIMMAT HAASTEET	31
4.5	OPISKELIJA-/ YLIOPIILASKUNTIEN NÄKÖKULMA INTEGROITUMISEEN	32
4.5.1	<i>Uutena opiskelijana uudessa ympäristössä</i>	32
4.5.2	<i>Ylioppilas-/Opiskelijakunnan rooli</i>	32
4.5.3	<i>Saavutukset ja haasteet</i>	33
4.6	KANSAINVÄLISTEN OPISKELIJOIDEN NÄKÖKULMA INTEGROITUMISEEN	35
4.6.1	<i>Uutena opiskelijana uudessa ympäristössä</i>	35
4.6.2	<i>Ongelmanratkaisu ja avun saaminen</i>	36
4.6.3	<i>Korkeakoulun rooli opiskelijan näkökulmasta</i>	36
5	TUTKIMUKSEN TULOKSET	38
5.1	INTEGROINTIPROSESSI.....	38
5.1.1	<i>Vaihe 1. Opintojen alkuvaiheessa tunne siitä, että on yksyksissä uutena opiskelijana uudessa ympäristössä (Feeling lost in a new environment)</i>	39
5.1.2	<i>Vaihe 2. Vaikeudet tavata toisia opiskelijoita ja saada vertaistukea (Difficulties to connect with peers)</i>	39
5.1.3	<i>Vaihe 3. Tutustua ja oppia uudenlaiset opiskelukäytännöt (Getting familiar with new study practises)</i> ..	39
5.1.4	<i>Vaihe 4. Työllistymisen mahdollisuudet (Employability)</i>	40
5.2	OPISKELIJAT JA VERTAISTUKI VOIMAVARANA	41
5.3	VIESTINTÄ.....	44
5.4	SUURIMMAT HAASTEET	47
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	48
6.1	INTEGROINTIPROSESSIN KOKONAISVALTAINEN TARKASTELU	48
6.2	VIESTINNÄN KEHITTÄMINEN	48
6.3	TULOKSET JA TAUSTAKIRJALLISUUS	49
6.4	TUTKIMUKSEN EETTISET POHDINNAT	50

1 JOHDANTO

Globaalisti korkeakouluopiskelijoiden määrän ennustetaan kasvavan 262 miljoonaan vuoteen 2025 mennessä ja samaan aikaan kilpailu korkeakouluopiskelijoista kiristyy. Globalisaatio ja digitalisaatio ovat megatrendejä, jotka mahdollistavat uusia tapoja opiskella sekä avaavat ovia yhä useammille opiskella ympäri maailmaa. Samanaikaisesti useat kasvavat koulutusmaat (mm. Kiina, Malesia, Mexico, Brasilia, Columbia, Lähi-Idän maat) ovat nostaneet profiiliaan ja näistä ei vain lähde vaan, vaan ne myös houkuttelevat aikaisempaa enemmän opiskelijoita. (Maslen 2012). Suomessa otettiin käyttöön lukuvuosimaksut syksystä 2017 alkaen EU/ETA -alueen ulkopuolelta tulevilta opiskelijoilta.

Nämä kaikki tekijät asettavat Suomen pienenä maana suurien haasteiden eteen kansainvälisten opiskelijoiden saamisessa. Emme voi ratsastaa loputtomasti PISA-tutkimuksen menestyksellä vaan meidän on löydettävä muita keinoja, jotka keskittyvät korkeakoulutussektorille. Korkeakoulujen rajallisten resurssien vuoksi on löydettävä malleja, joissa työskennellään yhdessä tehokkaammin ja vältetään suorien kilpailuasetelmien luomista.

Korkeakoulukenttä on Suomessa murrosvaiheessa, jossa kenttää uudistetaan keskitetyn Opetus- ja kulttuuriministeriön ohjauksen avulla. OKM julkaisi maaliskuussa 2017 korkeakouluille suunnatun ”Yhteistyössä maailman parasta. Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälistymisen linjaukset 2017-2025”, jossa määriteltiin seitsemän tavoitetta joihin kansainvälistymiseen liittyvillä toiminnoilla tulisi pyrkiä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017). Lisäksi Suomen hallitus on määrittänyt kärkihankkeita, jotka liittyvät korkeakoulutukseen kehittämiseen sekä opiskelijoiden hyvinvoinnin parantamiseen. Nopeutetaan siirtymistä työelämään -kärkihankkeeseen perustuen vuonna 2017 starttasi myös kansallinen OHO-hanke, jonka tavoite on opiskelukyvyn, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen korkeakouluissa (Kananen 2017). Hankkeesta vastaa Jyväskylän yliopisto.

Opiskelijoiden työllistymistä seurataan opintojen jälkeen eri indekseillä. Kansainvälisten opiskelijoiden potentiaalista on tehty viimeisten vuosien aikana kaksi merkittävää selvitystä: ’katsaus kansainvälisten opiskelijoiden tutkinto-opiskelijoiden työllistymiseen Suomessa’ sekä ’Uutta osaamista pk-yrityksiin’. Yleistrendeinä selvityksissä korostettiin kieliosaamista, eli ilman suomen taitoa työllisyysmahdollisuudet laskevat huomattavasti. Samalla pk-sektorilla on havaittu että

kansainvälisestä osaamisesta on puutetta, mutta HR-puolelta siihen liittyvät järjestelmät, tukitoiminnot ja resurssit puuttuvat. (Villa, Salminen & Saari 2016, Opetushallitus 2017).

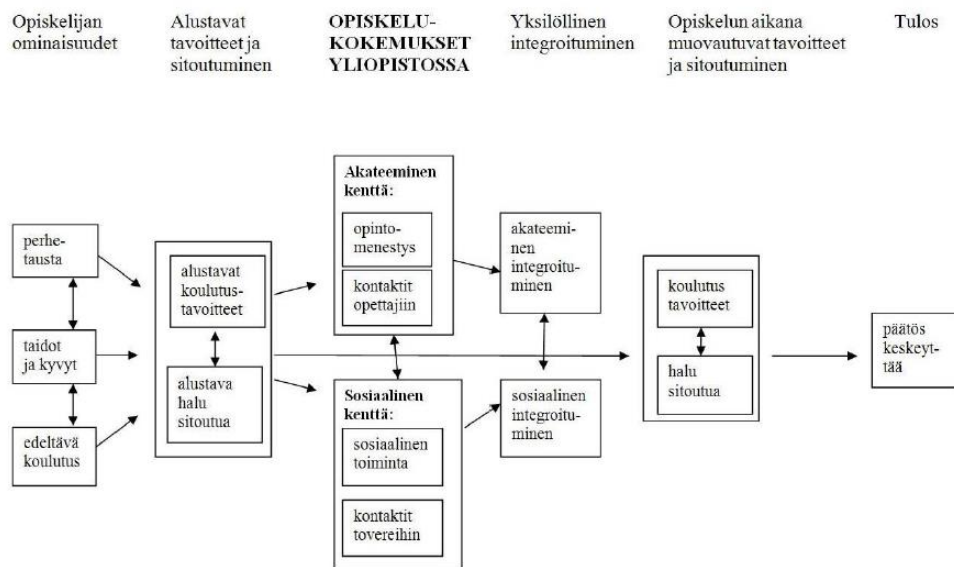
Opiskelijan integrointi osaksi korkeakoulu- ja opiskelijayhteisöä on pohja opiskelijan opinnoissa suoriutumiselle, hyvinvoinnille ja työllistymiselle ympäröivään yhteiskuntaan. Aihe on tällä hetkellä ajankohtainen ja esillä keskusteluissa. Tämän tutkimuksen avulla halutaan tuoda esille nykyisiä näkemyksiä ja haasteita kansainvälisten opiskelijoiden integroitumiseen korkeakouluuyhteisöön.

2 OPIKELIJOIDEN INTEGROITUMINEN KORKEAKOULUYHTEISÖÖN AIEMMAN TUTKIMUKSEN VALOSSA

Opiskelijoiden integroitumista osaksi korkeakoulu yhteisöä voidaan tutkia kiinnittymisen ja keskeyttämisen (engl. drop-out) kautta (esim. Kouvo, Stenström, Virolainen & Vuorinen-Lampila 2011; Tinto 2015). Integraation määrittelemiseksi käytetään Lähteenojan (2010, 38) väitöskirjassaan käyttämää integroitumisen määritelmää: sillä tarkoitetaan sellaista sosiaalista ja akateemista vuorovaikutusta yliopistolla, joka tukee ja edistää opiskelijan koulutustavoitteita ja opintoihin sitoutumista.

Lähestymistapa sopii sekä kansallisiin että kansainvälisiin opiskelijoihin. Tämä tutkimus keskittyy kansainvälisiin opiskelijoihin ja sen näkökulma on yhteisöön kuulumisen kiinnittymisen kautta. Kansainvälinen opiskelija (myöh. kv-opiskelija) termillä tarkoitetaan yleisesti joko vaihdossa tai englanninkielisessä tutkinto-ohjelmassa opiskelevaa opiskelijaa.

Vincent Tinto on korkeakouluopiskelijoiden koulutukseen kiinnittymisen uraa uurtava tutkija. Hänen mallinsa vuodelta 1975 esittää opintojen keskeyttämiseen johtavan polun monivaiheisena vuorovaikutuksellinen prosessina (Tinto 1975, 95). Mallia on käytetty myös Suomen kontekstissa kun tutkitaan opintoihin kiinnittymistä, niiden etenemistä sekä keskeyttämistä (esim. Skaniakos, Penttinen & Lairio 2011; Lähteenoja 2010). Tekemäni tutkimus lähestyy aihetta Tinton mallin pohjalta.

KUVIO 1: Tinton 1975 malli opintojen keskeyttämiseen johtavista tekijöistä. (Lähteenoja 2010, 54)

Tinton mallin perusajatus on, että koulutuksen keskeyttäminen on tulos pitkäaikaisesta prosessista, johon monet eri tekijät vaikuttavat. Malli jakaa integroitumiseen liittyvät tekijät akateemiseen integraatioon (engl. academic integration) sekä sosiaaliseen integraatioon (engl. social integration). Akateemiseen integraatioon vaikuttavat yksilön sekä korkeakoulun välille syntyvä vuorovaikutussuhde ja opiskelijan kyvykkyys vastata instituution asettamiin vaatimuksiin. Sosiaalinen integraatio perustuu korkeakoulun ulkopuolisiin tekijöihin, jotka vaikuttavat yksilön päätökseen keskeyttää tai jatkaa opinnoissa. Tinton mukaan akateeminen integroituminen ei takaa sosiaalisen integroitumisen onnistumista ja päinvastoin. On tärkeä ymmärtää integroitumisen onnistumiseen tai epäonnistumiseen johtaneet tapahtumaketjut. Tällöin voidaan tunnistaa pohjimmaiset syyt sekä akateemisista että sosiaalisista lähtökohdista. (Tinto 1975, 90-97.) Tässä tutkimuksessa sekä akateemiseen että sosiaaliseen integrointiprosessiin liittyviä ryhmiä kutsutaan termillä sidosryhmä.

Vuonna 2006 Tinton julkaisema artikkeli vetää yhteen useiden tutkijoiden vuosikymmenten aikana saadut tutkimustulokset ja päätelmät opiskelun keskeytykseen ja kiinnittymiseen vaikuttavista tekijöistä. Hänen tulkintansa mukaan on tapahtunut neljä muutosta. Tinton mallia on käytetty myös pohjana useissa tutkimuksissa opiskelijoiden opintojensa keskeyttämisestä (esim. Collings, Swanson & Watkins 2014, 929).

Ensimmäisenä muutoksena on laajentunut ymmärrys opiskelijan taustaan vaikuttavista erilaisista kulttuurisista, ekonomisista ja sosiaalisista tekijöistä, sekä niiden heijastuminen opintoihin

kiinnittymiseen. Seuraavaksi on tullut käsitys korkeakoulun puitteiden vaikutuksesta opintoihin kiinnittymiseen. Puitteita ovat esimerkiksi opiskelijan asumismahdollisuudet kampuksella tai opiskellaanko kaksi- vai nelivuotisessa koulutusohjelmassa. Kolmanneksi tutkijat ovat huomanneet kiinnittymisen olevan kompleksisempi ilmiö kuin mitä varhaisimmat mallit esittivät. Uudet mallit, joita on alettu arvostamaan, lähestyvät ilmiötä mm. psykologisesta ja sosiologisesta lähtökohdasta. Neljäs Tinton havaitsema muutos on synteesi kolmesta edellisestä: ensimmäinen opintovuosi on kriittinen opiskelijan päätökselle kiinnittyä tai pudottautua opinnoista. (Tinto 2006, 2-5.) Tässä tutkimuksessa keskitytään sosiaalisiin tekijöihin ja sisällytetään mukaan viestintäkanavien merkityksen tarkastelua.

Esittämällä edellä mainitut muutokset Tinto vastaa hänen alkuperäistä malliaan kohtaan esitettyyn kritiikkiin. Kritiikki kohdistui kolmeen asiaan: muuttujien operationaalistamiseen, yksilön ja yliopiston väliseen vastuujakoon sekä piilevään etnosentrismiin. (Lähteenoja 2010, 56-59.)

Lähteenoja (2010) on tutkinut väitöskirjassaan opiskelijoiden sosiaalisen ja akateemisen integroitumisen merkitystä yliopisto-opintoihin Suomessa. Väitöskirjassa on käytetty Tinton 1975 julkaisemaa mallia. Kirjoittaessaan opintojen alusta ja integroitumisesta, Lähteenoja huomauttaa, että Suomen kontekstissa huoli on enemmän opintojen pitkittymisestä kuin niiden keskeytymisestä. Tämä poikkeaa Tinton ajatusmallista. Lähteenoja kuitenkin nostaa tutkimustyössään esiin myös ensimmäisen vuoden merkityksen. Perusajatus integroitumisesta Lähteenojan väitöskirjassa tulee Tinton sosiaalisen ja akateemisen integraation käsitteiden kautta painottaen ensimmäisen opintovuoden merkitystä. (Lähteenoja 2010, 52.)

Vertaistuki on tärkeä tarkastelukulma, kun puhutaan integroitumisesta opintoihin. Tutorointi on yksi vertaistuen muoto. Tutorointia tarkasteleva tutkimus fokuoitiin tutoreiden työhön erityisesti vertaisohjauksen näkökulmasta yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa. Opiskelijan siirtyessä akateemiseen elämään, ensimmäisellä vuodella on tärkeä merkitys siirtymävaiheen kannalta, jota pyritään helpottamaan vertaistutoroinnin avulla. (Skaniakos & al. 2011, 17-18.) Tässä tutkimuksessa tutoroinnin käsite perustuu Collings, Swanson & Watkis (2014, 928) näkemykseen: Tutorointi on henkilökohtainen tukisuhde opiskelijan ja toisen henkilön (esim. vanhempi opiskelija) välillä, jolla on enemmän näkemystä ja kokemusta. Tutor käsite määriteltiin viittamaan opiskelijatutoreihin, jotka ovat tutorointitehtäviin koulutettuja opiskelijoita.

Tutkijoiden mukaan vertaistutorointi on hyvä ja toimiva käytänte. Tutoroinnissa opiskelijat pitivät tärkeimpinä muita opiskeluelämään liittyviä asioita, kuten sosiaalisten suhteiden luomista opiskelijayhteisössä ja tietoa palveluista. Seuraavaksi tärkeimpänä pidettiin opintoasioita ja vasta kolmantena työelämäorientaatioon liittyviä asioita. (Skaniakos & al. 2011, 20-24.) Kyseisessä

tutkimuksessa ei erotella suomalaisia ja kansainvälisiä opiskelijoita. Koska aineistomateriaali on suomeksi, oletuksena voidaan pitää, että vastaajat ovat suomalaisia opiskelijoita.

Collings, Swanson & Watkis (2014) jakoivat tutkimuksessaan aloittavat opiskelijat kahteen ryhmään, joista toiset saivat vertaistukea vanhemmilta opiskelijoilta ja toinen ryhmä ei. Tuloksissa tukea saaneet kiinnittyivät korkeakouluyhteisöön merkittävästi paremmin kuin tukea saamattomat. Tukea saamattomat opiskelijat harkitsivat vakavasti neljä kertaa useimmin keskeyttämistä kuin vertaistukea saaneet. Tutkijoiden mielestä vertaistuen antajat voivat toimia integraation välittäjinä ja helpottaa opiskelijan kiinnittymistä korkeakouluyhteisöön. He voivat olla negatiivisten asioiden puskurina siirtymävaiheessa. Tutkijat totesivat myös, että Tinton malli sopii kiinnittymiseen ja vertaistuen tutkimiseen. Tulkitseen, että vanhemmat vertaistukea antavat opiskelijat ovat verrattavissa Suomessa käytössä olevaa opiskelijatutorointiin.

Opiskelija kiinnittyy yhteisöön vertaistuen kautta osana sosiaalisen integraation prosessia. Akateemisen integraation motivaatio on opiskeluprosessin suorittaminen tutkinnon saamiseksi, mikä on korkeakoulujen kannalta tärkeä ymmärtää. Toisin sanoen opiskelija on tehnyt päätöksen suorittaa tutkinnon, mutta ei esimerkiksi ole sitoutunut suorittamaan sitä samassa korkeakoulussa missä aloitti tutkinnon, vaan on joko avoin vaihtoehdoille tai tietoisesti pyrkii vaihtamaan uuteen korkeakouluun suorittamaan tutkintonsa loppuun. Päätökseen keskeinen vaikuttava tekijä on opiskelijan kokemus johonkin kuulumisesta, erityisesti ensimmäisenä vuonna, mitä korkeakoulu voi edesauttaa sekä sosiaalisesta että akateemisesta näkökulmasta yhteisyydessä eri toimijoiden kanssa. (Tinto 2015.) Samanlaisiin johtopäätöksiin päätyivät myös Cowley ja Hyams-Ssekasi (2018) tutkiessaan Iso-Britanniassa kansainvälisten opiskelijoiden opintojen alkuvaiheessa kohtaamia haasteita.

Mesidor ja Sly (2016) käsittelevät artikkelissaan tekijöitä, jotka myötävaikuttavat kansainvälisten opiskelijoiden sopeutumista uuteen korkeakouluympäristöön. Osallistuminen vapaaajan toimintaan, kuten urheilu ja kampuksella järjestettävät tapahtumat, sekä verkostojen luominen edistivät merkittävästi sosiaalista sopeutumista korkeakouluyhteisöön. Opintojen aloitus on kriittinen, koska riski epäonnistua kulttuurisessa sopeutumisessa on silloin suurimmillaan. Kv-opiskelijoilla on kokemuksia omasta korkeakoulusta mm. opetusmenetelmistä, arvioinnista ja opetuksen järjestämisestä, jotka voivat erota uuden korkeakoulun käytänteistä. Heillä on odotuksia vuorovaikutuksesta sekä henkilökunnan että muiden opiskelijoiden kanssa. Kurssin ensimmäinen tapaaminen on kriittinen ja myönteinen kokemus vahvistaa kiinnittymistä opiskeluun. Tutkijoiden mukaan korkeakoulun pitäisi tarjota kv-opiskelijoille heille suunnattu ympäristö, joka helpottaa tiedonsaantia käytänteistä ja saa opiskelijan tuntemaan olevansa tervetullut. Vanhemmat kv-opiskelijat ovat arvokas voimavara mm. tutoreina ja vertaistukijoina. Tutkijat ehdottavat että

korkeakoulujen kv-opiskelijoille palveluja tarjoavat tahot luovat yhteisen ohjelman, jonka avulla vähennetään opintojaan aloittavien stressiä ja tuetaan korkeakouluun sopeutumista.

Suomessa CIMO (Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus) osana Opetushallitusta, on tehnyt selvityksiä liittyen kansainvälisiin opiskelijoihin. Yksi CIMOn tuottama selvitys, International Student Barometer (ISB), on osa laajempaa kansainvälistä kokonaisuutta. ISB:n tulosten perusteella opiskelijan työllistyminen Suomessa on merkittävä tekijä osana kansainvälisten opiskelijoiden integroitumista koulutukseen. (Opetushallitus 2012, 2018.)

Majakulman (2011) tekemä tutkimus kansainvälisten opiskelijoiden työllisyyden edistämisestä on tuloksiltaan samansuuntainen kuin ISB:n tulokset. Jos Suomessa toteutettavan englanninkielisen koulutusohjelman tarkoituksena on työllistää koulutettuja kansainvälisiä osajia Suomessa, opiskelijoita on kyettävä tukemaan työllistymisessä. Siksi työllistymiseen liittyvät asiat pitäisi ottaa huomioon osana tarjottavia tukipalveluja koulutusohjelman sisällön lisäksi. Tutkimuksessa haastatellut mainitsivat konkreettisina tarpeina integroitumisen helpottamiseksi suomen kielen, tietämyksen työkuultuurista, sekä mahdollisuuksia luoda jo opiskelujen aikana yhteyksiä suomalaisiin yrityksiin. Mahdollisuus työskennellä on kv-opiskelijoille merkityksellistä ja auttaa sopeutumisessa jo opintojen aikana (Mesidor & Sly 2016, 273).

Ulkomaisten opiskelijoiden tarvitsema apu liittyy monenlaisiin ja -tasoisiiin ongelmiin, joista urasuunnitelmat ovat vain yksi osa. Ei ole aina selvää kuka auttaa opiskelijaa eri tilanteissa, sillä tuki voi tulla esim. tutorilta, opettajalta tai korkeakoulun kansainvälisiä asioita hoitavalta henkilöltä. Taajamo toi esiin kysymyksen miten ulkomaisten ja suomalaisten opiskelijoiden välistä vuorovaikutusta voitaisiin lisätä ja heidän muodostamia omia ryhmiä integroida paremmin keskenään. Opetuksesta saadut kokemukset kertovat sekä suomalaisten että ulkomaisten opiskelijoiden kokeneen sekoitetuissa ryhmissä työskentelyn hyödylliseksi uusien ajatusten ja näkökulmien saamiseksi. (Taajamo 2005.)

Pro gradu -työni lähestyy opiskelijoiden integroitumista painottaen korkeakoulujen näkökulmaa. Lisäksi haastateltiin sekä kv-opiskelijoita että ylioppilas- ja opiskelijakuntia (myöh. opiskelijakunta). Opiskelijakunta termi sisältää sekä yliopistoissa toimivat ylioppilaskunnat että ammattikorkeakoulujen opiskelijakunnat. Tavoitteena on luoda ymmärrys kokonaisvaltaisesta integraatioprosessista, jotta siihen liittyvää toimintaa voitaisiin kehittää eteenpäin.

Integroitumista käsitellään prosessina, joka osallistaa eri vaiheissa tahoja korkeakoulu yhteisöstä. Tinton mallin perusajatus sekä akateemisesta että sosiaalisesta sopii tämän tutkimuksen lähtökohdiksi.

“The first lesson, the lesson of institutional action, can be broadly stated as follows: It is one thing to understand why students leave; it is another to know what institutions can do to help students stay and succeed” (Tinto 2006, 6).

Tässä tutkimuksessa tarkastellaan missä määrin Tinton perusteoriamalli auttaa ymmärtämään korkeakouluopiskelijoiden integraatioprosessia, kun sitä sovelletaan kansainvälisiin opiskelijoihin. Käsitelen tutkimuskysymyksissäni integroitumista. Tässä tutkimuksessa ei kuitenkaan oteta kantaa ohjauksen eri malleihin, vaan oletuksena on, että vertaistuki tähtää opiskelijan integroitumiseen mallista huolimatta.

3 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

3.1 Tutkimuksen tavoite ja tutkimuskysymykset

Tämän tutkimuksen aihe on kansainvälisten opiskelijoiden integrointi osaksi korkeakouluyhteisöä. Tutkimuskysymykset muodostettiin korkeakouluhaastattelujen teemojen pohjalta. Aineistoa täydennettiin kysymällä opiskelijakunnilta ja kv-opiskelijoilta integraatioprosessista. Tutkimuskysymykset ovat seuraavat:

Minkälaisena korkeakoulujen edustajat kuvaavat korkeakouluopiskelijoiden integraatioprosessin eri vaiheet, niihin liittyvät toimijat ja näiden roolit?

Minkälaisia odotuksia korkeakouluedustajilla on korkeakouluopiskelijoiden toiveista?

Millaisena korkeakoulujen edustajat näkevät erilaisten viestintävälineiden roolin osana opiskelija integraatioprosessia?

Mitkä ovat korkeakoulujen edustajien näkemykset integraatioprosessin suurimmista haasteista?

Tutkimuksessa esitetään integrointiprosessissa mukana olevien toimijoiden näkemyksiä prosessista. Toimijoita ovat korkeakoulun edustajat, opiskelijakunnat ja kansainväliset opiskelijat. Tutkimuksen tavoitteena on muodostaa yleiskuva korkeakouluyhteisön jäseneksi integroitumisen haasteista ja sen onnistumiseen vaikuttavista tekijöistä. Näkemyksiä on kerätty koko Suomesta. Tutkimuksessa keskitytään opiskelijan integroitumiseen opintojen alkuvaiheessa, mutta se sisältää huomioita, jotka liittyvät opintojen myöhäisempiin vaiheisiin. Haastatteluja tehtiin sekä suomeksi että englanniksi.

Sekä yliopistoissa että ammattikorkeakouluissa aloittaa vuosittain kansainvälisiä opiskelijoita, joten tässä tutkimuksessa korkeakoulut käsitetään yhtenä kokonaisuutena. Vaikka tutkimus keskittyy kansainvälisiin opiskelijoihin, samantapaiset tekijät integraatioprosessissa voidaan yhdistää myös suomen/ruotsinkielisiin koulutusohjelmien opiskelijoihin.

Tutkimus sisältää ehdotuksia ongelmakohtien ratkaisemiseksi. On kuitenkin huomioitava, että tutkimuksen tarkoitus ei ole tarjota yksittäiselle korkeakoululle kohdennettuja konkreettisia ratkaisuja tai työkaluja vaan yleisemmin tilannekatsauksen korkeakoulukentälle.

3.2 Tutkimusmenetelmä

Laadullisella tutkimuksella on tarkoitus ymmärtää tutkittavaa ilmiötä ja selittää sitä ymmärrettävästi, jotta voidaan tuottaa pelkistettyjä havaintoja ilmiöön oleellisesti liittyvien asioiden ympäriltä (Alasuutari 2011). Lähtökohtana on todellisen elämän kuvaaminen mahdollisimman kokonaisvaltaisesti pyrkimyksenä löytää tai paljastaa tosiasioita (Hirsjärvi 2003, 152).

Toteutin tutkimuksen laadullisena ja valitsin menetelmäksi haastattelun, koska silloin haastateltava saa omin sanoin kerrottua yksityiskohtaista tietoa vallitsevasta tilanteesta. Haastattelun etuna on mahdollisuus käydä vuorovaikutuksellista keskustelua vastaajien kanssa ja pyrkiä saamaan tilanteessa mahdollisimman paljon tietoa tutkittavasta ilmiöstä, mitä kyselytutkimus ei tarjoaisi (Tuomi & Sarajärvi, 72-74). Kvalitatiivisen aineiston luonteeseen kuuluu monitasoisuus ja kompleksisuus (Alasuutari 2011, 64). Tutkimassani aiheessa on organisaatioiden eri käytänteiden vuoksi suuri mahdollisuus, että kysymykset tulkitaan eri tavoin. Haastattelutilanteen alussa voi varmistaa, että haastateltava vastaa tutkittavan ilmiön näkökulmasta.

Tutkimuksessa käytetään puolistrukturoitua haastattelua. Täysin strukturoitu runko kaikille kohderyhmille olisi rajannut liikaa keskustelua, toisaalta täysin avoin haastattelu ei sopinut koska haastatteluiden määrä oli suuri. (Hirsjärvi 2003, 194-197.) Kyselyrungot (liitteet 1, 2 & 3) lähetettiin haastateltaville etukäteen ja sen runko noudatteli Tinton (1975) mallia, jossa integroituminen, eli tutkittava ilmiö, jaettiin sosiaaliseen ja akateemiseen.

Puolistrukturoidun kyselylomakkeen haastattelurunko sopi aineiston analysoinnin pohjaksi. Tyypillisesti laadulliseen tutkimukseen liittyy kolmenlaisia kysymyksiä: varsinaiset tutkimuskysymykset, haastattelukysymykset sekä aineistolle esitettävät kysymykset (Hyvärinen, Nikander & Ruusuvoori 2017, 20). Pro gradu -työssäni analysoidaan kerätty aineisto käyttämällä pohjana haastattelukysymyksiä. Haastateltavien kohderyhmien kysymysrungot poikkesivat toisistaan.

Integroituminen on kantava teema, joka ohjaa kyselyn suuntaamista tutkimuksen ja peilautuu sekä korkeakoulun että yksilön vastauksiin, mikä on oleellinen piirre teemahaastatteluja järjestettäessä (Tuomi & Sarajärvi 2009, 74-77).

3.3 Aineiston keruu

Tutkimuksen aineisto kerättiin syksyn 2017 aikana korkeakouluilta, opiskelijakunnilta, sekä kansainvälisiltä opiskelijoilta. Korkeakoulut ja opiskelijakunnat valitsivat itse mielestään parhaat henkilöt haastateltaviksi. Tämä johtui siitä, että kansainvälisten asioiden parissa toimivien tehtävät ja

työnimekkeet vaihtelivat korkeakouluittain. Korkeakouluhaastatteluja oli 26 kpl, opiskelijakuntien haastatteluja 13 kpl ja kv-opiskelijoiden haastatteluja 17 kpl.

Korkeakouluhaastatteluissa käytetty runko oli erilainen kuin muilla ryhmillä, koska tutkimuksessa painotettiin korkeakoulujen näkökulmaa tutkittavaan aiheeseen, jolloin laajemmalla rungolla saatiin paremmin etsittävää tietoa haastateltavilta. Korkeakouluhaastattelut myös kestivät pidempään (keskiarvo haastattelun pituudelle oli 45 min) verrattuna kahteen muuhun ryhmään, joissa kesto oli vartista puoleen tuntiin. Lyhyiden haastatteluiden kohdalla voidaan pohtia, saatiinko aineistoon riittävän syvälle porautuvaa haastattelumateriaalia. Niistä saatu informaatio oli kuitenkin samansuuntaista kuin koko aineistossa sekä molempien kohderyhmien, kv-opiskelijoiden ja opiskelija-/ylioppilaskuntien, kohdalla haastatteluissa pystyttiin tulkitsemaan saturoitumista.

Haastattelurunkoja koottaessa yhdistettiin kysymykset, joilla vastaajilta haluttiin kuulla sekä kertomuksia (kerrotko?) että kuvauksia (millainen?). Tämän tyyppisten kysymysten avulla vastaajille pystyttiin antamaan sopivasti liikkumatilaa ja avoimuutta vastauksien tuottamisessa. (Hyvärinen, Nikander & Ruusuvuori 2017, 22.) Kerättyjä vastauksia analysointiin painottaen erityisesti aineistolähtöistä näkökulmaa (Tuomi & Sarajärvi 2009, 95-100).

Kaikista haastatteluista (56 kpl) kaksi toteutettiin Skype'n välityksellä ja yksi vastaaja vastasi kysymyksiin kirjallisesti, muut tehtiin kasvotusten. Aineisto on melko laaja, mutta haastateltavat joukot olivat valittu harkinnanvaraisesti korkeakouluilta, kv-opiskelijoista sekä opiskelijakunnista. Jokaisen haastatellun ryhmän kohdalla tutkimusongelmaan liittyvä tieto alkoi toistua ennen kuin kaikki ao. ryhmän edustajat oli haastateltu. Samojen asioiden kertautuminen merkitsi saturaatiota eli riittävää aineistoa tulosten päättelyä varten. (Hirsjärvi 2003, 169.) Päätin kuitenkin tehdä kaikki sovitut haastattelut.

Haastattelut äänitettiin, mutta niitä ei litteroitu tarkasti. Kirjoitin tilanteissa muistiinpanot siten, että asiakokonaisuudet tulivat esiin. Toimintamallia voidaan kyseenalaistaa sen perusteella, että muodostuvatko asiakokonaisuudet tutkijan omien tulkintojen ja ennakko-oletusten mukaan, jolloin joitain tärkeitä seikkoja jää huomiotta. Toisaalta oli mahdollista palata haastatteluihin kuuntelemalla niitä uudestaan.

Painopiste tutkimuksessa on korkeakouluedustajien haastatteluissa, jolloin myös analyysivaiheessa heidän näkökulma painottuu. Opiskelijakuntien ja opiskelijoiden haastattelut ovat molemmat rakenteeltaan kevyempiä. Niiden tarkoituksena on tukea tai vastustaa korkeakoulujen näkökulmasta nousseita argumentteja ja näkemyksiä. Tutkimusaihe ja kysymykset ovat laajoja, minkä vuoksi oli rajattava pois kokonaisvaltainen raportointi kaikkien kolmen ryhmän osalta. Jos myös Opiskelijakunnilta ja opiskelijoilta olisi kerätty aineistoa laajemmin tehtävien avulla, näkökulma olisi laajempi ja johtopäätösten luotettavuus olisi parantunut. Valinta oli tietoinen, koska

näin rajoitettiin aineiston määrää ja heidän teemoitetut vastaukset vahvistivat korkeakoulujen haastatteluista esille tulevia asioita.

Korkeakouluedustajien haastatteluja tehtiin yhteensä 26 kpl, 25 eri korkeakoulussa Suomessa. Haastatteluihin osallistui 1-2 henkilöä haastattelua kohden. Nämä henkilöt työskentelevät eri asiantuntijatehtävissä kansainvälisten asioiden, opinto- tai opiskelijapalveluiden parissa. Haastatteluista kolme oli verkkohaastattelua, yksi haastateltava vastasi kirjallisesti ja loput tehtiin kasvotusten. Korkeakouluhaastatteluissa aihetta käsiteltiin korkeakoulun näkökulmasta, ei yksittäisen henkilön mielipiteenä.

Korkeakouluhaastattelut olivat luonteeltaan asiantuntijahaastatteluja. Asiantuntijoiksi voidaan määritellä henkilöt, joilla on erityistä tietoa tutkittavasta olevasta asiasta, jota on vain heillä tai harvoilla ja se määrittyy tehtävien ja/tai institutionaalisen aseman kautta. (Alastalo, Åkerman & Vaittinen 2017, 181-182.)

Asiantuntijahaastattelut ovat usein puolistrukturoidun haastattelun muunnelmä, jossa haastattelun suuntaa antavat ennalta päätetyt aihepiirit (Alastalo, Åkerman & Vaittinen 2017, 187). Korkeakoulujen asiantuntijoille suunnattu haastattelurunko mukaili tätä ajatusta rakentuen neljän eri aihepiiriin alle, mutta kukin teema oli tarkennettu omilla kysymyksillään. Haastatteluja tehdessä haastattelurunkoa pyrittiin seuraamaan mahdollisimman tarkasti. Se eroaa (Alastalo, Åkerman & Vaittinen 2017, 189) esitetystä yleisestä käsityksestä, jonka mukaan haastattelujen edetessä runkoa yleensä muokataan ja haastateltavalle esitetään räätälöityjä kysymyksiä.

Opiskelijakuntien haastatteluja tehtiin 13. Haastateltavia oli yksi opiskelijakuntaa kohden ja henkilöt olivat joko vakituista henkilöstöä tai vaihtuvia hallituksen jäseniä. Opiskelijakuntien haastatteluissa kuvataan opiskelijakunnan roolia ja näkemystä kv-opiskelijan integraatiosta. Kv-opiskelijoiden haastatteluja tehtiin yhteensä 17, joista puolet olivat vaihto-opiskelijoita ja toinen puoli kv-tutkinto-opiskelijoita. Haastatellut opiskelijat opiskelivat kaikki samalla paikkakunnalla, mutta edustivat kolmea eri korkeakoulua. Opiskelijahaastatteluissa pyrittiin tuomaan esiin henkilöiden omia henkilökohtaisia kokemuksia ja mielipiteitä kv-opiskelijoiden intergraatiosta.

Kun haastateltavia valittiin, korkeakouluille ja opiskelijakunnille ei esitetty erityistä toivetta siitä missä toimessa haastateltava henkilö toimisi. Tämä jätettiin haastateltavan tahon itse päätettäväksi. Päätös oli tarkoituksenmukainen, sillä selvittävä aihe on laaja ja koskee useita eri osapuolia, jolloin on tarpeen haastatella eri tehtävissä toimivia henkilöitä paremman yleiskuvan saamiseksi.

Olin lukemani tausta-aineiston perusteella luonut kaksi tehtävää, joita hyödynnettiin korkeakouluedustajien haastatteluissa aktivoivina materiaalina. Ensimmäinen (liite 4) perustuu Tinton (1975) ja Lähteenojan (2010) tutkimuksiin. Tehtävässä kuvattiin korkeakoulujen sisäisten

toimijoiden vaikutusta ja roolia opiskelijan integrointiprosessissa eri vaiheissa. Haastateltaville annettiin valmiina yhdeksän eri toimijaa, jotka he sijoittivat kuhunkin vaiheeseen sen mukaan, kuinka tärkeiksi niiden vaikutus koettiin.

Toisen tehtävän nelikenttä kuvasi viestintää kansainvälisten opiskelijoiden suuntaan (liite 5). Sen ulottuvuudet ovat eri viestintäkanavien tehokkuus ja interaktiivisuus. Nelikentän akselit jaettiin asteikolle -4 – +4, johon haastateltavat sijoittivat 12 valmiiksi annettua viestintäkanavaa. Näiden sijoittumisen perusteella laskettiin kanavien keskiarvot ja sijoitettiin tämän tutkimuksen analyysiosassa esitettyyn nelikenttään. Viestintäkanavien valitsemiseksi ennakkotehtävään, tämän pro gradun -tekijä asettui kv-opiskelijan asemaan ja perehtyi haastateltavien korkeakoulujen tarjoamiin viestintäkanaviin korkeakoulujen omien verkkosivujen kautta.

Vaikka molemmissa tehtävissä sijoitettavat toimijat ja kanavat annettiin haastateltaville, heillä oli mahdollisuus lisätä muita vaihtoehtoja. Kuitenkin on todennäköistä, että rajoitettu aika ja tehtävistä etukäteen kertomatta jättäminen vaikuttivat siihen, että vastattiin ainoastaan annettujen vaihtoehtojen mukaan. Vaikka kaikki vaihtoehdot olivat tutkijan itse asettamia, ne perustuivat benchmarkkaukseen käytössä olevista viestintäkanavista ja muuhun tiedonhankintaan. Voidaan olettaa, että vastaukset antavat oikeat suuntaviivat tuloksille. Tässä tutkimuksessa korkeakoulujen asiantuntijoille teetetyn tehtävät toimivat keinoina syventää haastateltavilta kerättävää tietoa.

Tutkimus aloitettiin syyskuussa 2017 ja ensimmäinen vaihe valmistui vuoden loppuun mennessä. Syyskuussa tehtiin hankevalmistelut, loka-marraskuun aikana kerättiin haastatteluaineistoa. Marras-joulukuussa analysoitiin haastattelujen tulokset. Tutkimushaastatteluiden tuloksista lähetettiin haastatelluille henkilöille alustava raportti tammikuussa 2018 ja se oli myös väliaikaisesti avoimesti luettavana verkossa. Tutkimustyötä jatkettiin soveltamalla tieteellisten tutkimuksen menetelmiä työn saattamiseksi lopulliseksi pro gradu -työksi. Haastatelluille informoitiin tästä eettisten periaatteiden mukaisesti ja pyydettiin erikseen lupa käyttää aineistoa tässä pro gradu -tutkimuksessa.

Pro gradun tilasi MeletiApp Oy. MeletiApp on syyskuussa 2017 perustettu yritys, jonka toiminnassa myös gradun tekijä on mukana yhtenä omistajana. Yrityksen tavoitteena on edesauttaa ja tukea opiskelijoiden kiinnittymistä osaksi opiskelija- ja korkeakoulu yhteisöä, ja sen kautta mahdollistaa opiskelijoiden kohtaamista, kansainvälistymistä ja työllistymistä.

Tieteellisen tutkimuksen tulisi olla lähtökohdiltaan puolueetonta, kuten Hirsijärvi toteaa, että *”tieteellistä tietoa on etsittävä ja esitettävä tutkijan omaa henkilökohtaista uraa tai tieteellistä arvovaltaa huomioimatta”* (2003, 23). Tämä lähtökohta on tiedostettu ja prosessia pyritään viemään eteenpäin mahdollisimman avoimesti ja tuomaan lopussa esiin eettisten pohdintojen muodossa. Toisaalta oma asiantuntijuus on auttanut ymmärtämään tutkittavaa ilmiötä syvällisemmin, mikä on

tukenut haastattelurunkojen suunnittelua, haastattelutilanteita sekä aineiston tulkintaa. Vaikka omalla toiminnalla on pyritty mahdollisimman objektiiviseen lähestymistapaan, ei voida kuitenkaan täysin sulkea pois aiemmasta urasta nousevia tulkintoja. Lukijoita kannustetaan lähestymään tutkimusta avoimen kriittisestä näkökulmasta ja kyseenalaistamaan esitettyjä tulkintoja, varsinkin jos perusteet jäävät lukijalle epäselväksi.

4 HAASTATTELUJEN ANALYYSI

Korkeakouluhaastatteluja analysoitiin kokonaisuutena yhdessä aktivoivien tehtävien kanssa ryhmittelemällä vastaukset ensisijaisten tutkimuskysymysten mukaisesti neljään eri kokonaisuuteen. Näiden kokonaisuuksien sisällä käytiin vuoropuhelua aineiston ja teoreettisen kirjallisuuden välillä, joita esitetään tarkemmin tulosluvussa.

Korkeakouluhaastattelut analysoitiin tutkimuskysymys kerrallaan. Aineistosta erotettiin kunkin tutkimuskysymyksen kohdalla tarkempaan tarkasteluun ne kohdat, jotka käsittelivät tutkimuskysymyksen kannalta olennaisia asioita: Vastauksista erotettiin integroitumisprosessin eri vaiheet, näkemykset omasta roolista, viestintäkanavien merkitykset sekä lopuksi tunnistettuja haasteita.

Ensimmäinen kokonaisuus oli: integroitumisprosessi eri vaiheessa ja siihen liittyvät sidosryhmät. Korkeakouluilta kysyttiin, kuinka opiskelija integroidaan osaksi korkeakouluuyhteisöä kolmessa vaiheessa: kun opiskelija valitsee korkeakoulua, kun hänelle on tarjottu opiskelupaikka ja lopuksi kun hän aloittaa opintonsa. Tämän kokonaisuuden kautta on tarkoitus hahmottaa ensin prosessin kokonaisvaltaista näkemystä ja mitkä eri sidosryhmät siihen nähdään liittyvän missäkin vaiheessa ja minkälaisia toimenpiteitä tehdään. Aiemmin kuvatuista haastattelutehtävistä ensimmäinen liittyy tähän kokonaisuuteen. Toisen kokonaisuuden alussa kartoitettiin korkeakoulun näkemystä sen omasta roolista sekä opiskelijoiden odotuksista korkeakoulujen tarjoamasta tuesta ja palveluista.

Kolmas kokonaisuus koski viestintävälineiden merkityksiä painottaen keskusteluissa erityisesti käytössä olevia digitaalisia viestintäkanavia. Pohdittiin myös, onko opiskelijaryhmiä, jotka vaativat erityistä huomiota. Toinen aktivoiva tehtävä liittyy viestintävälineiden merkityksen kartoittamiseen osana integraatiota. Viimeinen teema käsitteli haasteita, jossa haastateltavaa pyydettiin tiivistämään käydyn keskustelun pohjalta mikä koetaan suurimmaksi haasteeksi opiskelijoiden integroimisen onnistumisessa.

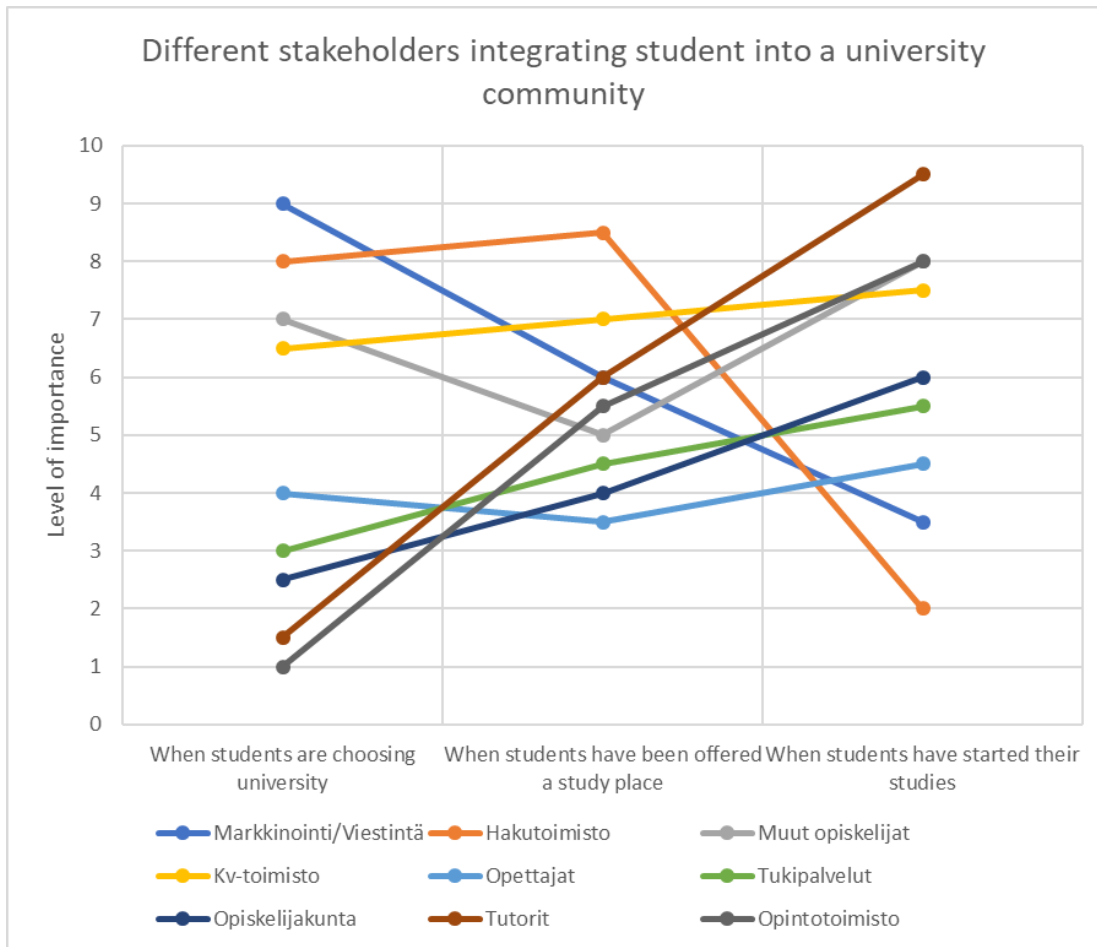
4.1 Korkeakoulujen näkemykset integraatioprosessin vaiheista, sen keskeisistä toimijoista ja heidän rooleista

Tässä tutkimuksessa integrointi tarkoittaa niitä sosiaalisia ja akateemisia vuorovaikutuksen käytänteitä, joiden avulla opiskelijalle luodaan tunne kuulumisesta korkeakoulu- ja opiskelijayhteisöön ja edistetään opiskelijan sitoutumista opintoihin (Lähteenoja 2010, 38). Opiskelija kokee, että pääsee mukaan yhteisöön eli on yksi 'meistä.' Haastattelujen perusteella voidaan todeta, että integroitumisprosessi käsitetään usealla eri tavalla. Haastatellut kuitenkin näkevät integroinnin yleisesti usean vaiheen ja osatekijän prosessina. Tehdyissä haastatteluissa tuotiin esiin yhteensä yhdeksän eri kv-opiskelija integroitumiseen liittyvää osatekijää korkeakoulun sisältä, jotka on nimetty kuviossa kaksi. Tunnistettujen osatekijöiden painotukset vaihtelivat korkeakouluittain.

Samansuuntainen tulkinta integroitumisprosessin vaiheista oli sen rakentuminen aluksi markkinoinnista ja nettisivuista, seuraavaksi hakutoimisto ja tutorit tulevat mukaan. Lopuksi prosessi tähdentyy orientaatioviikkoon. Integrointiprosessista puhuttiin yksittäisinä toimintoina, joista nostettiin esiin markkinointi uusille opiskelijoille, viestintä hakijoille, tutortoiminta ja korkeakoulun orientaatioviikko. Henkilökohtaisuuden tärkeyttä korostettiin, koska sitä pidettiin keinona saada helpommin yhteys opiskelijaan. Myös muiden opiskelijoiden tarinoita, kokemuksia ja niiden merkitystä korostettiin integroitumisen edistäjänä.

Vaikka tarinoita ja kokemuksia pyritään välittämään korkeakoulujen käytössä olevien viestintäkanavien kautta, ns. puskaradiota arvostettiin viestintäkanavana. Viime vuosien aikana uutena ilmiönä ovat opiskelijalähettiläät (ambassadorit), joiden tehtäviin kuuluu vastata hakijoiden kysymyksiin ja tuottaa materiaalia kansainvälisen opiskelijan elämästä.

Haastatteluiden yhteydessä haastateltaville teetettiin tehtävä, jossa he asettivat integrointiprosessissa mukana olevat sidosryhmät tärkeysjärjestykseen prosessin eri vaiheissa (kuvio 2). Tulokset ovat linjassa käytyjen henkilöhaastattelujen kanssa. On kuitenkin huomioitava, että sidosryhmät valittiin tehtävänannossa valmiista listasta ja niitä tulkittiin omasta korkeakoulukontekstista.

KUVIO 2. Different stakeholders integrating students into the university community

4.1.1 Ensimmäinen vaihe (When students are choosing university)

Vaikka markkinointi nähtiin tärkeänä osana integrointiprosessia ja listattiin merkittävimmäksi sidosryhmäksi haastatelluille annetussa tehtävässä, käydyissä keskusteluissa integrointi ja markkinointi liitettiin toisiinsa vain kahdeksassa haastattelussa 26:sta. Tämä vaihe, jossa opiskelija valitsee korkeakoulua, koettiin vain opiskelijamarkkinoinniksi ja varsinainen integrointiprosessi alkaisi vasta kun hakija hyväksytään ja hän ottaa paikan vastaan. Ambassadorit ovat mukana tukemassa opiskelijoita tässä vaiheessa.

”Käytössä olevia some kanavia on fb ryhmät instagram, youtube. Näitä pyörittävät aika pitkälti International student ambassadorit, jotka tuottavat materiaalia omasta arjestaan. Halutaan luoda mielikuvaa siitä mihin uudet opiskelijat ovat menossa.” (University23)

Havaintoa tukee myös haastatelluille teetetty tehtävän tulokset kuviossa kaksi, jossa markkinointi nostettiin selkeästi tärkeimmäksi sidosryhmäksi ensimmäisessä vaiheessa.

4.1.2 Toinen vaihe (When students have been offered a study place)

Haastattelujen perusteella integrointiprosessin heikoin lenkki on vaihe, jossa jo hakemuksen jättänyttä ja hyväksyttyä opiskelijaa pitäisi integroida ja sitouttaa osaksi korkeakoulua ennen opintojen aloittamista. Kuvassa kaksi voidaan myös huomata, että integrointiprosessin keskimmaisessa vaiheessa yli puolet (6/9) sidosryhmistä sijoittuvat asteikon keskivaiheille (pisteytysväli 4-6) ja puolestaan prosessin sekä ensimmäisessä että viimeisessä vaiheessa sidosryhmien välinen hajonta on huomattavasti suurempi, mikä voidaan tulkita kertova sidosryhmien roolien vastuista. Kuviosta kaksi nousseet tulkinnot tukevat haastattelujen analyysiä, jossa toisessa vaiheessa hakutoimisto koettiin tärkeimmäksi, sillä he vastaavat hakemusprosessin sujuvuudesta.

”...Se kiinnostus pitää herättää sit tullaan siihen et ne [kv-opiskelijat] ottaa yhteyttä ja sit meil on hakupalvelut ihan keskeises roolis siinä et ne hoitaa keskitetysti kaikki kyselyihi vastaamisen ni sil varmistetaa tietty laatutaso...”
(University6)

Tutorit ovat nostaneet merkitystään kuvan kaksi mukaan ja ovat hyväksytyjen opiskelijoiden tukena, kun aiemmin mainitut ambassadorit auttavat hakevia opiskelijoita. Kuviossa sekä tuutorit että markkinointi ovat asettuvat samaan kohtaan, mikä voi liittyä ambassadorien ja tutoreiden roolien päällekkäisyyteen. Ambassadorit ovat enemmän osa markkinointikoneistoa, kun tutorit puolestaan auttavat aloittavia opiskelijoita.

Haastatteluista ilmeni, että lähes jokaisessa korkeakoulussa uudet vaihto-opiskelijat saavat opiskelijatutorinsa jo parhaimmillaan alkukesästä, jolloin yhteydenpito voidaan aloittaa hyvissä ajoin ennen lukuvuoden alkua. Sen sijaan lähes jokaisessa korkeakoulussa kansainvälisessä maisteriohjelmassa aloittava tutkinto-opiskelija saa tutorin juuri ennen opintojen alkua. Tällöin tutoroinnista saatava vertaistuki on käytössä vasta orientaatioviikolla.

”Vaihtareitten kohalla ennakkoon, he saa tietää tutorin ja voivat sitten käydä sitä keskustelua, mutta tutkareitten osalta he saavat tutorit sitten kun saapuvat tänne.” (University10)

4.1.3 Kolmas vaihe (When students have started their studies)

Haastatteluissa integroituminen yhdistettiin vahvimmin uusien opiskelijoiden orientaatioviikkoon. Keskusteluissa orientaatioviikkoon suhtauduttiin ristiriitaisesti. Toisaalta sanottiin sen olevan oleellinen, jotta uusi opiskelija saa laajasti kaikki opintoihin ja opiskeluelämään liittyvät asiat tietoonsa. Toisaalta orientaatioviikkoon suhtaudutaan kuormitustekijänä, koska uusi opiskelija jää

informaatiotulvan alle ja todettiin osan tärkeästä infosta menevän opiskelijalta ohitse. Tilannetta on yritetty parantaa pidentämällä orientaatiojaksoa ja sisällyttämällä se osaksi opintosuunnitelmaa.

”Tää on nyt tää perinteinen tapa että se [orientaatio] on sitten vasta kun kaikki [opinnot] alkaa niin on sitten hirvee ryysis siinä elokuussa.” (University4)

”Sillon alkaa hulinaviikot [orientaatiot], missä me ollaan nyt lähetty hakemaan sellaista omaa mallia missä ei pökerrytä heti ensimmäisenä päivänä ... Saa ensimmäisen viikon joka päivänä ottaa rauhassa vähän jotain uutta ... niin tulee sellainen rento kiva filis.” (University15).

Vaikka orientaatio on uusille opiskelijoille pakollinen, opiskelija voi korkeakouluista riippumattomista syistä olla estynyt osallistumaan orientaatioihin, mistä syntyy ongelma. Jos opiskelija ei pääse orientaatioihin, hän ei saa yhtä kattavaa informaatiota kuin opiskelijat, jotka osallistuvat orientaatioihin. Lisäksi osallistumattomat työllistävät eri sidosryhmiä, koska samat asiat on käytävä heidän kanssaan läpi henkilökohtaisesti. Kolmannen vaiheen merkitys osana integraationa korkeakouluun voidaan huomata myös kuviossa kaksi, jossa alussa tärkein ollut markkinointi on pudonnut vähiten merkitykselliseksi. Toisaalta lähellä opiskelijan arkea olevat sidosryhmät (tutorit, muut opiskelijat ja opintotoimisto) nousevat kolmeksi tärkeimmäksi integraatioprosessiin vaikuttavaksi tekijäksi.

4.1.4 Neljäs vaihe (Employment)

Kun integraatioprosessin kokonaisuutta analysoitiin tutkimuskysymyksen mukaisesti ennakkotehtävän avulla, haastatteluista tunnistettiin neljäs vaihe (työllistyminen), jota ei ollut ennakkotehtävässä (kuvio 2). Tuloksena saatu nelivaiheinen prosessi (kuvio 4) esitetään tarkemmin luvussa viisi.

4.2 Korkeakoulujen näkemys sen omasta roolista ja opiskelijoiden odotuksista sitä kohtaan

Haastatteluissa tulee esiin, että opiskelijoiden odotukset ovat korkeakouluedustajien mukaan heterogeenisiä, mikä vaikeutti kysymykseen vastaamista. Opiskelijat kysyivät yleisimmin aiheista, jotka liittyivät asumiseen, työllistymiseen ja maahantuloon. Erilaisista arkipäivän asioista, esim. ruokakaupassa käynti, kysyttiin jonkin verran, mutta ne kysymykset suuntautuivat useimmiten tutoreille tai muille opiskelijoille, ei siis korkeakoululle.

Haastattelujen perusteella korkeakouluopiskelijat voidaan jakaa kolmeen pääryhmään, joilla on erilaisia tarpeita opintojen alussa: vaihto-opiskelijat, kansainväliset tutkinto-opiskelijat, sekä kotimaisilla kielillä opiskelevat tutkinto-opiskelijat. Pääryhmien sisällä on eroja opintoihin kohdistuvista odotuksista ja kansainvälisissä tutkinto-ohjelmissa opiskelee myös suomalaisia opiskelijoita.

”Tulee mieleen sillee luonnollisesti kv-opiskelijat sinänsä tarvii huomioo enemmän kun tää ympäristön on niin uus ni sen sillee iha itsestäänselvästi. Siinäki olis kuitenkin hyvä saada osaks sellasta yhteistä toimintaa eikä niinku spefisti et nyt kaikki kv-opiskelijat keskenään vaa että pääsee siihe yleisee ja yhteisee toimintaa mukaa” (University3)

”Kun ruvetaa suunnitelee niit hopseja ja muuta niin sie on sekä suomalaiset että kv-opiskelijat niin on alusta asti sitten sellane niinkun et tulee et tuntemaan suomalaisia opiskelijoita ja siitä on heti sellanen kv-ryhmä siinä ... Ehkä vaihtareiden on se että heillä on tietysti se mielenala et he eivät oo täällä kauaa niin se tietty vaikutta heidän kaikkeen suhtautumiseen kaikissa asioissa.” (University18)

Korkeakoulujen edustajien mukaan edellä mainituissa ryhmissä opiskelevilla on yleensä erilaiset lähtökohdat opiskeluajalle. Vaihto-opiskelijat tulevat lyhytmittaiselle jaksolle ja haluavat kokea kokonaisvaltaisen vaihtokokemuksen. Kansainväliset tutkinto-opiskelijat fokuoivat opintojen ja tutkinnon suorittamiseen, lisäksi heillä voi olla halu integroitua ja työllistyä osaksi suomalaista yhteiskuntaa. Kotimaisilla kielillä opiskelevien joukossa voi olla esimerkiksi avoimen korkeakoulun -opiskelijoita tai aikuisopiskelijoita, jotka käyvät opintojen ohella töissä ja ovat perheellisiä. Kaikilla näillä ryhmillä on opiskelun aloittamiseen erilaisia tarpeita, joita olisi hyvä tunnistaa. Haastatteluissa mietittiin kuinka yksilölliselle tasolle korkeakoulu voi viedä toimintaansa rajallisten resurssien vuoksi.

”Meillä on aika moninaiset opiskelijaryhmät tai oikeastaan opiskelijataustat elikkäs sellainen diversiteetti on aikamoistakin koska meillä on aika paljonkin aikuisopiskelijoita, joilla on sit hyvinkin erityyppisissä elämäntilanteissa ovat työelämässä, ovat perheiden kanssa, voivat olla niin sanottuja aliedustettuja ryhmiä ja sit on toki kansainväliset ja kyllä mä mietin et kaikilla näillä on vähän omia erityistarpeitaan.” (University2)

Haastatellut toteavat, että uusien opiskelijoiden odotukset sekä tuen tarve ovat yksilöllisiä ja kulttuuriset taustat vaikuttavat niihin. Maantieteellisesti kauempaa Suomeen tulevilla oli enemmän odotuksia korkeakoulujen tuelta ja palveluilta kuin lähempää tulevilla opiskelijoilla.

Korkeakouluedustajien haastatteluissa eroteltiin vaihto- ja kv-tutkinto-opiskelijat omiin ryhmiin odotusten suhteen. Heidän mielestään vaihto-opiskelijat ovat tietoisempia opiskelusta yleensä ja mitä korkeakoululta voi odottaa kuin kv-tutkinto-opiskelijat. Eroa perusteltiin sillä, että

vaihto-opiskelijoille on tarjolla helposti saatavia aikaisempien opiskelijoiden kirjoittamia vaihtokertomuksia, etenkin jos opiskelijan oma korkeakoulu on pitkäaikainen vaihtokumppani.

Uusi opiskelijoiden integroitumiseen vaikuttava tekijä on lukuvuosimaksut ja sen myötä korkeakouluissa on uusi ryhmä eli maksuvelvolliset tutkinto-opiskelijat. Haastattelujen mukaan ryhmästä ei ole vielä kertynyt paljon kokemusta, vaan tilannetta seurataan ja pohdinnassa on kuinka suhtautua maksaviin opiskelijoihin. Maksuvelvollisten kohdalla pohdittiin esimerkiksi, pitäisikö heille tarjota palveluita, joita lukuvuosimaksuja maksamattomalle opiskelijalle ei tarjota. Yleinen linjaus vaikutti olevan, että ei haluta kehittää kahta eri palvelutasoa. Sen sijaan pyritään vastaamaan kokonaisvaltaisesti kaikkien uusien opiskelijoiden tarpeisiin ja parantamaan heille suunnattuja palveluita.

Haastateltujen korkeakouluedustajien mukaan toinen lukuvuosimaksuihin ja sitä kautta opiskelijan odotuksiin liittyvä esiin tullut seikka on, että kuinka pystytään takaamaan opiskelijalle mahdollisuus suorittaa hänen maksamansa tutkinto annetussa määräajassa, tai jopa nopeammin. Painotettiin viestinnän selkeyttä, jotta opiskelija tietää mihin korkeakouluympäristöön on tulossa ja mitä mahdollisuuksia hänellä on.

”Ei kerrota ainoastaan se mitä sulle kuuluu, vaan pitää myös pystyä kertomaan se mitä ei kuulu” (University10)

Suomalainen akateeminen vapaus, itseohjautuvuus ja vastuu itsestään opiskelijana voivat aiheuttaa uudelle opiskelijalle stressiä ja haasteita, joihin on oltava riittävästi apua tarjolla. Useat, vaikka eivät kaikki, korkeakoulut ovat tiedostaneet tämän. Konkreettisenä toimenpiteenä on esimerkiksi ennen varsinaisten opintojen alkua järjestettävä valmistava opintojakso, jonka tavoitteena on esitellä suomalaista opiskelukulttuuria ja tukea itseohjautuvan opiskelumenetelmän haltuun ottamista.

4.2.1 Myönteisenä koettua

Korkeakoulujen edustajat nimesivät kaksi asiaa, jotka heidän mielestään koettiin myönteisinä ja toimivina. Ykkösenä opiskelijoille on tutorointipalvelu. Tutoroinnin käytänteet vaihtelivat korkeakouluittain, mutta vertaistuki ja apu arkipäivän asioihin oli seikka, jota uudet opiskelijat eivät osanneet odottaa ja palvelua kiitettiin. Vaikka Suomea pidettiin jossain määrin byrokraattisena, opiskelijat kokivat myönteisenä käytännön asioiden hoidon sujuvuuden sekä korkeakoulun sisällä että viranomaisten kanssa.

Haastateltavien mielestä korkeakoulujen matalan kynnyksen hierarkia ja mahdollisuus kommunikoida henkilökunnan kanssa yllättää uudet opiskelijat. Mahdollisuus puhutella professoria tai muuta henkilökuntaa etunimellä, oikea kiinnostus opiskelijoiden mielipiteistä ja helppous tavata

sekä keskustella henkilökunnan kanssa näyttäytyivät opiskelijoiden silmissä positiivisina, odotukset ylittävinä asioina.

”Espanjalaiset sanoo sitä että täällä heitä kohdellaan kuin aikuisia toisin kuin siellä koti Espanjassa” (University11)

4.2.2 Toiveita korkeakoululta

Korkeakoulujen edustajille kantautuneista viesteistä löytyi kaksi asiaa, joihin heidän mielestään toivottiin lisää apua tai enemmän osallisuutta. Uudet opiskelijat kaipasivat enemmän tapahtumia, joissa he voisivat olla vuorovaikutuksessa muiden opiskelijoiden kanssa. Tämän tyyppinen viesti kantautuu erityisesti kansainvälisiltä opiskelijoilta.

Työllistymistä ei eritelty haastattelurungossa omaksi osaksi integroitumisprosessia, mutta haastatteluista kävi ilmi että työllistyminen on tärkeä integroitumista edistävä tekijä. Korkeakoulun tarjoamat polut erilaisiin uramahdollisuuksiin kiinnostavat opiskelijoita jo opiskelupaikkaa valitessa. Erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden työllistyminen on Suomessa haasteellista ja monet opiskelijat kyselevät aiheesta. Korkeakoulut joutuvat tilanteeseen, jossa ei haluta sanoa kyselijöille että on vaikea saada osa-aika töitä ellei puhu suomea, mutta toisaalta turhan toivon antaminen koetaan vaikeana.

”Suomessa puhutaan englantia ja sitä mainostetaan että täällä pärjää englannilla, mut sit kun se reali maailma on kuitenkin se ettei kukaan sua ota kaupan kassalle jos et puhu suomea ... niin liikaa sitä ei voi kuitenkaan lytätä et tule tänne ni et varmasti saa ikinä töitä niin eihän sitä voi sillee sanoo” (University6)

Kun korkeakouluilta kysyttiin heidän roolistaan tuoda opiskelijat osaksi korkeakouluyhteisöä, haastateltavat korostivat lähes yksimielisesti korkeakoulun painavaa roolia prosessissa. Yhteisöllisyys ja sen vahvistaminen korostuivat.

”Mä uskon vakaasti siihen että me ollaan oikeesti sitä samaa yhteisöä, onko se sitten vähä naiivisti ajateltu mutta siihenhän se perustuu että opiskelijat ovat niitä nuorempia kollegoita ja akateeminen henkilöstö on niitä vanhempia ja tukipalveluiden henkilöt siinä mukana kaikki samassa joukkueessa pelataan samaan maaliin” (University20)

Korkeakoulujen tarkka rooli ja sen asemoituminen suhteessa muihin toimijoihin vaihtelee. Haastatteluista oli tunnistettavissa kolme tapaa, joilla korkeakoulut toteuttavat rooliaan yhteisöllisyyden luojana.

Yhteistyö. Korkeakoulujen yhteistyö eri toimijoiden kanssa vaihtelee organisaatioittain, mutta lähin yhteistyökumppani on pääsääntöisesti opiskelijakunta, liittyen etenkin tutortoimintaan ja

opintojen aloittamiseen. Monimuotoisimmin yhteistyötä kuvattiin tavalla, jossa kumppanina oli ympäröivä alue ja sen elinkeinoelämä.

”Opiskelijatutoreitten tehtävä on huolehtia siitä asiasta [samanhenkisten ihmisten löytämisestä], he ovat kuitenkin vertaisia ... Koska kaikki ei kuitenkaa ainejärjestö kuvioista löydä sitä itselle sopivaa, mutta meillähän on opiskelijakunnalla valtavasti kaikkia järjestöjä, harrastejärjestöjä niin sitä kautta, tai muuten mitä kaupunki tarjoaa.” (University20).

Sitouttaminen. Korkeakoulun sisällä opiskelijat sitoutetaan osaksi korkeakouluyhteisöä opiskelukulttuurin kautta, jolloin prosessiin linkittyy myös opetussuunnitelmatyö. Ryhmätyö ja projektipohjainen opiskelu yhdistävät opiskelijoita, ja myös yritys yhteistyö voi olla yhtenä toimijana prosessissa. Oli kyseessä sitten ryhmätyö tai projektipohjainen opiskelu, on myös korkeakoulun tarjoamien fasiliteettien tuettava toiminnan mahdollisuuksia.

”Jatkuvasti kuunnellaan, kuulostellaan, ja kehitetään toimintoja. että ehkä, vois ajatella että me ollaan tarjoamassa niitä mahdollisuuksia mihin opiskelija voi verkottua täällä että liittyen joko opiskelijakuntaan, liikuntamahdollisuuksia tai mitä kaikkea näitä mahdollisuuksia nyt on. Tai että aatellaa et opiskelija voi vaikka olla mukana vaikka tutkinto-ohjelmatiimissä opiskelijaedustajana tai on erilaisia mahdollisuuksia olla mukana tässä meidän oppimisympäristössä yhteisön jäsenenä.” (University24)

Formaali vaikuttaminen. Opiskelijat tuodaan osaksi yhteisöä formaalin vaikuttamisen ja osallistumisen kautta. Tämä tarkoittaa, että opiskelijaedustajilla on mahdollisuus olla aidosti tasavertaisena jäsenenä mukana vaikuttamassa korkeakoulun työryhmissä, lautakunnissa yms.

”Opiskelijat on edustettuina meidän hallituksessa, opetuksen johtoryhmässä, kaikissa laatu- ja arviointi tiimeissä eli joka paikassa on opiskelijaedustus.” (University8).

Yhdistämällä korkeakoulujen kolme roolia aiemmin kuvatun vertaistuen merkitykseen, tuloksena saatiin kolmiomalli (kuvio 5), joka esitellään tarkemmin osiossa 5.2.

4.3 Viestintävälineiden rooli osana opiskelijoiden integraatioprosessia korkeakouluedustajien näkökulmasta

Korkeakoulujen edustajilta kysyttiin viestintäkanavien tehokkuudesta ja vuorovaikutteisuudesta. Opiskelijat eivät heidän mielestään koe informaation saatavuutta ongelmallisena, sen sijaan relevantin informaation löytäminen tiedontulvasta on hankalaa. Henkilökohtainen kasvokkain käytävä viestintä ja neuvonta (F2F) todettiin olevan kaikista tehokkain ja vuorovaikutteisoin viestinnän

keino (kuvio 3), vaikka se vie korkeakouluilta paljon aikaa ja resursseja. Tutoreiden rooli on tämän toteuttajina merkittävässä osassa, koska he pystyvät olemaan läsnä viestinvälittäjinä uuden opiskelijan arjessa.

Korkeakoulut käyttävät useita erilaisia viestintäkanavia, joissa korkeakoulujen oletetaan pystyvän viestimään tietyille kohdeyleisöille ja yleensä vielä monikielisesti. Tämä aiheuttaa tilanteen, jossa ensimmäinen haaste on tavoittaa opiskelijat oikean kanavan kautta ja toinen on välittää oikeanlainen informaatio oikealle kohdeyleisölle oikeaan aikaan.

”Yksi osa on että saa ihmiset paikalle [tapahtumiin] sit kun heidät on tavoitettu, mutta kun heidät täytyisi ensin tavoittaa ... esimerkiksi yksi opiskelija eräästä korkeakoulusta sano ihan suoraan et sattumalta huomaa et tällane hanke olisi...”
(University21)

Haastattelujen perusteella voidaan nimetä kolme korkeakoulujen virallisenä pitämää viestintäkanavaa: sähköposti, verkkosivut ja intra. Samassa yhteydessä todettiin, että nämä viralliset kanavat eivät palvele uusille opiskelijoille suunnattua viestintää odotetulla tavalla.

Intra asemoituu näistä kolmesta heikommaksi viestintävälineeksi ja sitä myös jossain haastattelussa luonnehdittiin pikemmin tiedon säilöntäpaikaksi kuin viestintäkanavaksi. Intran heikkous on, että nuoret eivät ole tottuneet käyttämään sitä ja että intra palvelee opiskelijaa vasta rekisteröitymisen ja kirjautumistunnusten saamisen jälkeen, vaikka monesti siellä olevalle tiedolle olisi tarvetta aikaisemmin.

”Sit meil on opiskelija intra, mikä ei oo mitenkää sellane kakspuolinen kanava vaan enemmän informaatiota meiltä ajankohtasista asioista ... silloin kun nää intrat tuli käyttöön niin on ain ollut hankala saada opiskelijoit käyttämään vaikka kaikki tieto olisikin siellä.” (University 1)

Verkkosivut koettiin virallisista kanavista tehokkaimmaksi viestin välittämisen työkaluksi, vaikka siitä interaktiivisuus puuttuukin. Koska verkkosivut itsessään eivät mahdollista interaktiivisuutta, niille tallennetaan paljon tietoa, jotta opiskelijat löytäisivät vastauksen mahdollisimman moneen kysymykseen. Seurauksena on, että opiskelijan (tai hakijan) tiedonhakuutilanteessa tarvitsema informaatio on vaikeasti löydettävissä suuresta tietomäärästä.

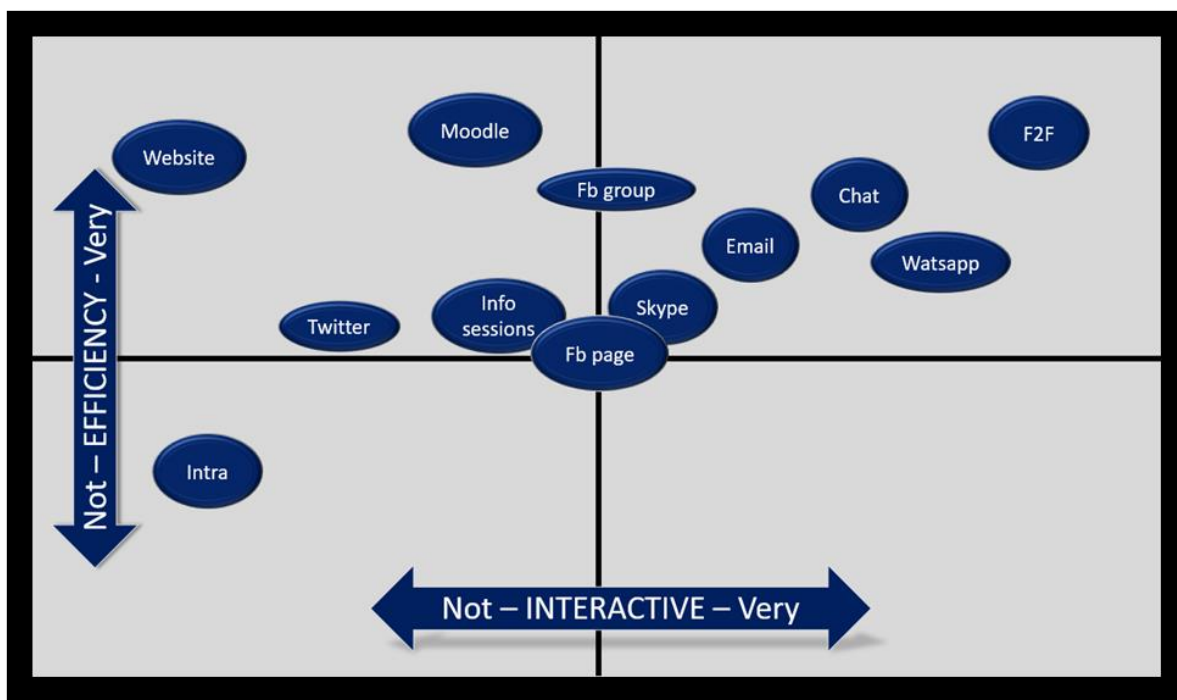
”Ehkä mä noit meitä nettisivuja. et kyl ne kuitenkin tärkeä kanava on mut kun ne ei oikein toimi niin miten se sitten vaikuttaa . Suuri paine on uudistamiselle ja onneks sitä tehäänkin, mut se et sellane millaiset ne on ja jos opiskelija ei sieltä löydä tietoa niin ei se ainakaa sitä integraatiota edistä.” (University2)

Sähköposti oli haastateltavien mielestä paras käytössä olevista virallisista viestinnän kanavista, mutta samanaikaisesti sähköpostia kritisoitiin sen toimimattomuudesta. Useissa korkeakouluissa ns. massatiedottaminen sähköpostilistojen perusteella on kielletty sekä henkilöstöä pyydetään

mieltämään minkälaisilla jakeluilla mitäkin viestejä laitetaan. Sähköpostin interaktiivisuus on epätasapainossa. Opiskelijat lähettävät korkeakouluille paljon viestejä ja kysymyksiä, mutta korkeakoulun viestien sisältö ei saavuta viestin saajaa koska opiskelijat eivät lue sähköpostiaan aktiivisesti sekä ovat tottuneet uudentyyppisiin kanaviin.

”Sähköposti on varmaa yhteydenpitovälineenä se tärkein ja ainoa. Jonkun verran tekstareita tai soittoa mutta whatsapp ryhmiä ei meillä ole opiskelijoiden kanssa ... opiskelijoilla varsinkin nuorilla on kynnys sähköpostin käyttöön tai ainakaa se etiketti ei oo kovin hyvin hallussa.” (University13).

”Täs ny kokoaja korostuu et ollaa iha hirvee jumissa sähköpostin kanssa. Se on edellee sellane et sielt tulee ne kysmykset ja me nopeasti ja täsmällisesti, huolellisesti vastataan ja se on edelleen meillä se ykkös kanava. Ja sitten on ne nettisivut, johon pyritään laittamaan kokonaisvaltaisesti asioita. Ohjataan sit sähköpostilla nettisivuille et 'katso tuolta” (University12)

KUVIO 3. University-Student communication channels

Virallisten kanavien rinnalla viestitään sosiaalisen median kanavien kautta. Kuviossa 3 olevien kanavien lisäksi keskusteluissa mainittiin esim. Jodel, Snapchat, Instagram, YouTube. Facebook on ylivoimaisesti eniten käytetty kanava ja sen asema on lähellä virallisen kanavan statusta, jossa voitaisiin jakaa virallista informaatiota. Korkeakoulu ei kuitenkaan voi antaa Facebookin sivulle tai

ryhmälle virallisen kanavan statusta, koska sen on mahdotonta vahvistaa aukottomasti, että käyttäjät ovat oikeita henkilöitä.

Facebookin perustetaan runsaasti ryhmiä, jotka ovat pääsääntöisesti suljettuja eli vain tietyille käyttäjäryhmälle. Osa ryhmistä toimii korkeakoulun moderoimana, ja osa on tutor, muu opiskelija, ainejärjestö yms. lähtöisiä. Niiden tarkoituksiksi määriteltiin lähinnä tiedottaminen tapahtumista ja toimiminen matalan kynnyksen kanavana kysyä muilta ja hakea vertaistukea. Vuorovaikutuksen määrä ja laatu vaihtelee paljon Facebook ryhmissä. Ryhmä itsessään ei vielä takaa onnistunutta viestintäkanavaa, ellei sen jäsenten välille saada rakennettua vuorovaikutusta jonkun yhdistävän ja kiinnostavan aiheen ympärille.

”Tutkinto-opiskelijoilla on oma facebook ryhmä ja siitä tiedotetaan samalla kun ottaneet paikan vastaan että voit liittyä tänne. Se ryhmä ei ainakaa mitenkää oo sellane kauhean keskusteleva, vaikka siellä onkin paljon porukkaa kun se ei ole vain tietynä vuonna aloittavat vaan sie on kaikki samassa niin sie ei tuu sellast et sie hirveesti kysyttäis mitää vaan enemmän sellane mis me, korkeakoulu, ja opiskelijakunta tiedotetaan asioista ... meillä taas vaihtareille perustetaan ryhmä vuosittain ja siellä taas on tosi vilkasta keskustelua.” (University22)

Uusia sosiaalisen median palveluita syntyy jatkuvasti. Niistä Whatsapp-ryhmät ovat saaneet jalansijaa viestintävälineenä. Opiskelijat, tutorit ja jopa tutoropettajat perustavat ryhmiä ja ne ovat harvoin korkeakoulun virallisia tahoja. Whatsapp on nopean viestinnän kanava ja sitä on kokeiltu jossain korkeakoulussa, jotta pystyttäisiin nopeasti reagoimaan kysymyksiin. Kokemukset käytöstä vaihtelivat käyttötarkoituksen mukaan. Nopeaksi interaktiiviseksi kanavaksi Whatsapp sopii, mutta ainoastaan yksinkertaisten ja jokapäiväisten asioiden kysymiseen.

”Ne [opiskelijat] tekee yleensä omat facebookki whatsappi ryhmät ... joku kuulee jonkun niin lähtee tieto heti, tiedottavat tosiaan heti” (University8)

Korkeakoulujen viestinnällinen haaste on toimittaa vain luotettavaa tietoa ja siten välttää väärän informaation lähettämistä, joka sitoo korkeakoulut tiettyihin viestintäkanaviin. Paljon luotetaan henkilökohtaiseen viestintään ja ”puskaradioon”, vaikka niissä liikkuva tieto voi levittää väärää tietoa mikäli se muuttuu matkalla alkuperäisestä. Ratkaisuna on käyttää sellaisia kanavia, joihin korkeakouluilla on selkeä kontrolli.

”Voit käyttää [viestintään] sähköpostia niin et heität ryhmäviestin sähköpostiin, moodle on myös jaettu niin et sie on eri koulutusaloille omat alueet ja yks iha tehokas on, meil on opetutorit joka ryhmälle et nitte kautta menee suullisesti tai kirjallisesti kun niil saattaa olla sit tekstari tai whatsappi ryhmiä kun hoitavat niinkun parhaaksi näkevät.” (University7)

”Kuinka niinku tällasen matalan kynnyksen tämmösiä kanavia voi luoda, me ollaan kuitenkin korkeakoulu ja me kumminkin moderoidaan näitä kanavia ja sie

pitää olla se tietty linja. Et vai kuinka haluis päästä siihen et kaikki saa kirjottaa vapasti mut kun se on kuitenkin meidän luoma kanava niin siellä pitää olla se tietty taso.” (University18)

4.4 Korkeakouluedustajien näkemys millaisia ovat opiskelijan integroimisen suurimmat haasteet

Haastattelun lopuksi kysyttiin suurimmista haasteista uusien opiskelijoiden integroimisessa ja vastauksissa toistuivat jo esille tulleet asiat: kieli, kohtaaminen ja työllistyminen. Uusi näkökulma haasteiden pohdinnassa erityisesti pienemmiltä korkeakouluilta oli, että he kokevat pienuutensa sekä vahvuutena että heikkoutena. Pienellä korkeakoululla ei ole yhtä paljon mahdollisuuksia erilaisiin toimenpiteisiin opiskelijoiden integroimisessa kuin isoilla korkeakouluilla ja se koettiin heikkoutena. Toisaalta pienet korkeakoulut totesivat, että he pystyvät reagoimaan uusien opiskelijoiden kysymyksiin ja tilanteisiin nopeasti, kun tuntevat opiskelijat myös yksilötasolla.

”Kun me ollaa niin pieni korkeakoulu tietysti niin jos tulee jotain tällasii pieniä haasteenpoikasia niin yritetään tarttuu niihin tosi nopeesti et ku meil ei oo oikee sellasii mitää suuria [haasteita]” (University18)

Tämä on vahvuus ja myös edistää yhteisöllisyyden syntymistä. Kieli, kohtaaminen ja työllistyminen vaikuttivat toisiinsa integrointiprosessissa.

Kielelliset haasteet liittyivät lähinnä opiskelijoihin, jotka eivät opiskele suomen-/ruotsin kielisissä tutkinnoissa. Vieraskieliseen opetukseen, sekä myös muuhun toimintaan korkeakoulu tarvitsee hyvät valmiudet. Vieraskielinen toiminta ei kuitenkaan ole itseisarvo, jota on toteuttava vain siksi että halutaan olla kansainvälisiä. Henkilöstöltä tarvitaan valmiutta tuottaa vieraskielistä materiaalia tarpeen mukaan.

Opiskelijat eriytyvät omiin ryhmiinsä esimerkiksi opiskelijastatuksen, opintosuunnan tai kansallisuuden mukaan. Näiden ryhmien muodostumisen myönnettiin olevan luonnollista. Silti korkeakoulun pitäisi tarjota sellaisia aitoja kohtaamisen paikkoja, jotka mahdollistavat rajat yli tapahtuvan vuorovaikutuksen ja sitä kautta vahvistaa opiskelijoiden tunnetta kuulumisesta koko korkeakoulu yhteisöön.

Työllistyminen nostettiin esiin haasteena erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden kohdalla. Työllistymistä puhuttaessa tosin pallo heitettiin elinkeinoelämän suuntaan. Ratkaisu tähän haasteeseen ei voi löytyä yksinomaan korkeakoulun sisältä, vaan vaatii eri asteista työelämäyhteistyötä.

Edellä mainittujen haasteiden ratkaisemiseksi tarvitaan resursseja. Korkeakoulujen edustajien haastatteluissa todettiin melko yksimielisesti, että resurssien puute on itsessään rasite uusien

opiskelijoiden integroimisessa, on kyse sitten markkinoinnista tai lähiopetuksen järjestämisestä. Useassa haastattelussa kerrottiin tilanteista, joissa viimeisten vuosien aikana korkeakouluilta on viety paljon resursseja ja silti oletetaan, että palvelua tuotetaan samalla tavalla kuten aiemminkin.

4.5 Opiskelija-/ Ylioppilaskuntien näkökulma integroitumiseen

4.5.1 Uutena opiskelijana uudessa ympäristössä

Ensimmäinen kysymys opiskelijakunnan edustajille oli, mikä on heidän näkemyksensä mukaan vaikeinta, kun henkilö on uutena opiskelijana uudessa ympäristössä. Kulttuurin kohtaaminen kiteytettiin vaikeimmaksi asiaksi. Kulttuurilla tarkoitettiin ympäristön, toimintatapojen sekä ihmisten kohtaamista. Kansainvälisillä opiskelijoilla korostuu vielä kieli, koska ympäröivässä yhteiskunnassa käytetään heille vierasta kieltä, mikä on harvalle myöskään oma äidinkieli.

Jotta henkilö pystyy sopeutumaan uuteen ympäristöön, hänen on löydettävä oma paikkansa yhteisössä. Siinä vertaistuki on keskeisessä roolissa. Tutorit ovat suunnannäyttäjiä aine- ja harrastejärjestöjen pariin. Yhteisöön kiinnittyminen korkeakoulukontekstissa sisältää myös opintojen sujuvan aloittamisen ja oman opiskelun haltuun ottamisen.

4.5.2 Ylioppilas-/Opiskelijakunnan rooli

Opiskelijakunnilta kysyttiin heidän roolistaan auttaa uusia opiskelijoita osaksi korkeakoulu-yhteisöä. Vastauksista oli tunnistettavissa rooli kahdessa eri yhteydessä: tutorointi ja edunvalvonta.

Tutorointi on ykkönen. Jokainen opiskelijakunta on mukana kouluttamassa tutoreita, sekä kv-tutoreita että kotimaisen kielten ohjelmien tutoreita. Opiskelijakunta kouluttaa tutorit läheisessä yhteistyössä korkeakoulun kanssa, virallinen vetovastuu koulutuksen järjestämisestä vaihteli tapauskohtaisesti korkeakoulun ja opiskelijakunnan välillä. Käytännössä tutorit koulutetaan sen mukaan, mitä opiskelijaryhmää he tulevat tutoroimaan: vaihto-opiskelijoita, kv-tutkinto-ohjelmien opiskelijoita vai kotimaisten kielten tutkinto-ohjelmien opiskelijat.

Toinen rooli löytyy opiskelijakuntien ydintoimintaan yhdistetyssä edunvalvonnassa. Tässä yhteydessä edunvalvonnalla tarkoitettiin virallista edustustyötä korkeakoulun eri työryhmissä. Sekä korkeakoulun työryhmiin-, että opiskelijakuntien toimintaan toivottaisiin lisää osallistumismahdollisuuksia kansainvälisille opiskelijoille. Nyt heitä on vaikea saada mukaan edunvalvontaan korkeakoulun eri työryhmiin, lähinnä kielellisistä syistä. Silloin kun tässä on

onnistuttu, kokemukset ovat olleet myönteisiä. Opiskelijakuntien edunvalvontarooliin kuuluu huolehtia, että dokumentaatio on saatavilla myös englanniksi, mikäli asia koskee suomen kieltä taitamattomia opiskelijoita.

Tyypillisesti valitaan erikseen kv-asioista vastaava henkilö, jonka vastuualueeseen kuuluu kansainvälisten opiskelijoiden asiat. Rinnalle valitaan esimerkiksi koulutuspoliittisista asioista vastaava henkilö, joka keskittyy muiden kuin kansainvälisten opiskelijoiden asioihin. Osassa haastatteluja toivottiin, että kv-edunvalvontaa ja muiden opiskelijoiden edunvalvontaa ei nähtäisi erillisinä ja että ne sulautettaisiin yhteen. Toisin sanoen kansainvälisyys käsitettäisiin laajemmin yhteisenä teemana kuin vain kuuluvan yhden henkilön vastuualueelle. Eriyttämisen sijaan opiskelijoita käsiteltäisiin tasavertaisena ryhmänä.

”Ja vaan siksi et joku ois kansainvälinen opiskelija ei tarkoita et se osaa aina ajatella kansainvälisiä opiskelijoita vaan sen pitäisi olla just niin et se on sellast kaikess toiminnassa mitä tehään niin otetaan ne huomioon eikä niin et se on vaan sellanen yksittäinen sektori joka tääl ottaa kansainväliset opiskelijat huomioon”
(Union12)

Sekä tutorointia että edunvalvonta pidettiin osana isompaa kokonaisuutta, joka tukee opiskelijoiden integroitumista korkeakoulu yhteisöön. Konkreettisena kohteena on erityisesti aine- ja harrastejärjestöt, joita koulutetaan kv-opiskelijoiden huomioimiseen ja kehoitetaan ottamaan huomioon tämä ryhmä viestinnässä ja tapahtumien järjestämisessä. Opiskelijakunnat järjestävät myös itse tapahtumia, mutta toivottiin että muutkin panostaisivat sellaisten tapahtumien järjestämiseen, jotka mahdollistavat vuorovaikutuksen suomalaisten ja kv-opiskelijoiden välillä. Tapahtumat vahvistavat korkeakoulu yhteisöön kuulumisen tunnetta.

4.5.3 Saavutukset ja haasteet

Seuraava kysymys opiskelijakunnan edustajille haasteiden ja roolin jälkeen oli ”minkälaisia konkreettisia asioita on saavutettu tähän mennessä”. Keskustelusta kävi ilmi, että opiskelijakunnat kokeilevat erilaisia toimintatapoja ja ideoita, mutta erityisesti opiskelurajoja rikkovat ratkaisut hakevat vielä muotoaan. Opiskelijoiden heterogeenisyys vaikuttaa siihen, että vaikka opiskelijakunta toimii lähellä opiskelijoita, heidän on vaikea muodostaa käsitystä mikä oikeasti kiinnostaa oman opiskelijakunnan opiskelijoita. Saavutukset ovat haastateltavien mielestä yksittäisiä opiskelijakunnan toimenpiteitä viestinnässä, tutoroinnissa ja muissa tehtävissä.

Viestinnälliset saavutukset liittyivät englanninkielisen viestinnän määrän kasvuun, edunvalvontaan ja ainejärjestöihin. Korkeakoulut ovat julkaisseet keskeisiä dokumentteja englanniksi. Ainejärjestöt ovat lisänneet kaksikielistä viestintää eri tapahtumista.

Tutoroinnin saavutukset tiedetään palautteen ja tutorointi-ohjelman kehittämisen kautta. Monissa tutorointia koskevissa vastauksissa todettiin, että sen avulla voidaan järjestää opiskelijoiden välisiä tapaamisia ja näin lisätä vuorovaikutusta opiskelijaryhmien välillä.

Opiskelijakunnan mielestä kiitosta saanut yksittäinen toimintamuoto on nk. survival kit -paketti, joka jaetaan useassa korkeakoulussa. Kv-opiskelijat voivat lunastaa paketin panttia vastaan tullessaan Suomeen opiskelemaan. Paketissa on perustarvikkeita, jolla saa arjen alkuun mm. perusastiasto ja vuodevaatteet. Muutamassa opiskelijakunnassa kerrottiin, että opiskelijat hyödyntävät heidän tilojaan ja tulevat sinne viettämään aikaa. ”Hengailu” yhdessä vahvistaa korkeakouluyhteisöön kuulumista.

Lopuksi haastateltavia pyydettiin täsmentämään mitä on erityisesti huomioitava uusien opiskelijoiden integroinnissa. Opiskelijan on löydettävä oma paikkansa ja omaksi koettu opiskelijaryhmä. Siinä kriittinen vaihe on opintojen alku, koska silloin kaikki uudet tulokkaat ovat samassa tilanteessa ja ryhmäydyttään. Erityisesti vaihto-opiskelijoiden integroituminen muiden opiskelijoiden ryhmiin on hankalaa.

On tavallista, että vaihto-opiskelijat muodostavat usein oman tiiviin porukkinsa, koska heillä on alusta asti paljon yhteistä vaihto-opiskelijoille suunnattua sosiaalista toimintaa. Opiskelijakunnan edustajat moittivat jonkin verran suomalaisten opiskelijoiden asennetta siitä, että he eivät joko muista kansainvälisiä opiskelijoita tai heitä ei haluta ottaa huomioon. Toisaalta muistutettiin, että ketään ei voi pakottaa verkostoitumaan kv-opiskelijoiden kanssa, vaan mielenkiinnon pitää lähteä ihmisistä itsestään.

”Vaatii suomalaisilta opiskelijoilta sitä tahtotilaa että ne haluaa hengata kansainvälisessä seurassa et se ei vaa niinku tapahdu ja se on musta se isoin ongelma et se integraatio ei pääse tapahtumaan” (Union10)

Kansainvälisten opiskelijoiden erikoispiirre on, että korkeakouluyhteisöön integroitumisen ja Suomessa asumisen aika on rajattu opiskelun keston. Vaihto-opiskelijat ovat lyhimmillään yhden lukukauden suomalaisessa korkeakoulussa ja kansainväliset tutkinto-opiskelijoilla 2-3,5 vuotta riippuen suorittavatko he alemman vai ylemmän korkeakoulututkinnon. Lukuvuosimaksuilla on vaikutusta opiskelu-aikaan, koska monet opiskelijat haluavat valmistua annetussa määräajassa, tai jopa määräaika lyhemmässä ajassa. Opiskelu-aika on suoraan sidoksissa opintojen kustannuksiin ja varsinkin, jos annettu määräaika ylittyy, niin yliajalle ei todennäköisesti saa stipendiä, vaan se on maksettava kokonaan itse. Lyhyessä ajassa yhteisöön kiinnittyminen ja vahvojen verkostojen syntyminen vaikeutuvat.

Kun opiskelijat tietävät viettävänsä korkeakoulussa lyhyen ajan, se vaikuttaa motivaatioon kiinnittyä korkeakouluun ja sitä laajemmin ympäröivään yhteiskuntaan. Opiskelija tarvitsee

tukipilareita laajemmin kuin ainoastaan korkeakoulun sisältä. Opiskelijakunta toi esille työllistymisen kv-opiskelijoiden, etenkin pidempään Suomessa asuvien tutkinto-opiskelijoiden työllistymisen näkökulmasta. Heille toivottiin parempia työllistymismahdollisuuksia Suomessa, jotta integroituminen olisi kokonaisvaltaista ja kattaisi korkeakoulun lisäksi ympäröivään yhteiskunnan.

4.6 Kansainvälisten opiskelijoiden näkökulma integroitumiseen

4.6.1 Uutena opiskelijana uudessa ympäristössä

Kolmas haastateltu ryhmä koostui sekä Suomessa vaihdossa olevista että tutkintoa suorittavista kansainvälisistä opiskelijoista. Heiltä kysyttiin ensimmäiseksi kokemuksista mikä on ollut heille haasteellisinta tulla uutena opiskelijana uuteen ympäristöön. Näiden haastatteluiden perusteella ei ilmennyt selviä eroja vaihto-opiskelijoiden ja tutkinto-opiskelijoiden välillä.

Opiskelijat kertoivat kielen ja kulttuurin merkityksestä ja niiden välisistä eroista. Erityisesti jos suomalainen kulttuuri ei ole ennestään tuttu, sen kohtaaminen aiheutti helposti kulttuurishokin. Kulttuurilla viitattiin sekä sosiaalisiin käyttäytymisen normeihin ja tapoihin että korkeakoulun opiskelukäytäntöihin. Haastatteluissa kuitenkin huomautettiin, että ero ei aina ole negatiivinen, kun sen oppii ymmärtämään. Esimerkiksi matala hierarkia opiskelijoiden ja korkeakoulun henkilöstön välillä muodosti eron siihen mihin monet opiskelijat olivat tottuneet, mutta matalaan hierarkiaan tottumiseen jälkeen se koettiin positiivisena piirteenä osana korkeakouluopintoja.

Erot kielessä ja kulttuureissa hankaloittavat opiskelijoiden kohtaamista ja sitä kautta oman porukan löytämistä. Seurauksena ajaututaan helposti ns. tuttuun omaa kieltä tai kulttuuria edustavaan ryhmään. Tuttuun ryhmään ajautuminen ei ole huono asia, sillä ryhmä voi antaa tarvittavaa sosiaalista tukea kulttuurishokin ylitsepääsemisessä. Kaikille kuitenkin tällaisen ryhmän löytäminen ei ole mahdollista ja ryhmän jo löytäneet ovat usein kiinnostuneita kuulumisesta laajempaan kansainväliseen verkostoon.

Verkostoa on vaikea synnyttää, koska on usein hankala osallistua erilaisiin tapahtumiin ja aktiviteetteihin, kun monet niistä ovat vain suomenkielisiä ja tuntuvat jo suljetulta yhteisöltä. Etenkin yksin osallistuminen on vaikeampaa verrattuna ystävän kanssa toimintaan osallistumiseen. Haastateltujen opiskelijoiden mielestä Suomen erityispiirre on, että iso osa tapahtumista liittyy juhlimiseen. Vastaajat kaipasivat enemmän harraste ja vastaavaan toimintaan perustuvia tapahtumia.

Vaikka kaikkien opiskelijoiden kertomat haasteet olivat samankaltaisia, haastatteluotoksen perusteella voidaan huomata, että mitä kauempaa Suomeen tullaan sitä enemmän haasteet vaativat yksilöltä niiden ylitsepääsemiseksi. Tätä korostettiin nimenomaa kulttuurierona. Opiskelijoiden

ryhmytyessä suurin osa muodostaa kaveriporukan vain muiden kansainvälisten opiskelijoiden kanssa, koska heitä on paljon helpompi tavata kuin suomalaisia opiskelijoita.

4.6.2 Ongelmanratkaisu ja avun saaminen

Haastateltavilta kysyttiin seuraavaksi miten he ovat aloittaneet ratkaisemaan kohtaamiaan ongelmakohtia ja minkälaista apua he mahdollisesti saivat ja keneltä. Eniten kannustettiin tarvetta olla rohkea, mennä mukaan ja tehdä aloite, olla ystävällinen ja uskaltautua oman mukavuusalueen ulkopuolelle. Samalla muistutettiin pitämään mielessä, että jokainen kohtaaminen ei välttämättä ole myönteinen, koska kohtaaminen vaatii molemmilta osapuolilta kiinnostusta ja joustoa tavata.

”If you want to make new friends, you have to try new ideas ... to try to understand them, sometimes they understand your feelings, sometime you have to understand their feelings and be ready to compromise on some things”

(Student01)

Samojen kiinnostusten omaavien ihmisten löytämien helpottaa kohtaamista, sillä kiinnostuksen kohteet yhdistävät yksilöitä. Parhaassa tapauksessa nämä henkilöt löytyvät samasta luokkahuoneesta. Yhden haastateltavan esimerkissä satunnaisen keskustelun kautta omasta ryhmästä löytyivät henkilöt, jotka jakoivat kaikki kiinnostuksen musiikkiin ja soittamiseen. He ystävystyivät sitä kautta, perustivat bändin ja soittelevat nyt yhdessä. Facebook mainittiin kanavana, josta sai yleisesti paljon tietoa siitä mitä tapahtuu. Toisaalta sen käyttö herätti ristiriitaisia ajatuksia. Facebookia kritisoitiin jonkin verran informaation paljoudesta sekä siitä ettei kanava itsessään tue ihmisten välistä kohtaamista.

Apua haastatellut opiskelijat saivat tutoreilta, jotka auttoivat hyvin alkuvaikeuksien yli. Heidän tukensa oli monelle oleellista, jopa edellä mainitussa esimerkkitapauksessa kerrottiin tutoreiden tärkeydestä auttaa sosiaalisen elämän aloittamisessa korkeakouluyhteisössä. Tutoreita kritisoitiin jonkin verran siitä, että he ovat orientoituneita liikaa juhlintaan eivätkä osaa niin hyvin opastaa muussa. Toinen avunlähde haastatelluille oli järjestöt, joista yhtenä mainittiin opiskelijakunta, mutta vielä useammin korostettiin Erasmus Student Networkin (ESN) roolia. Muita yksittäisiä aine- tai harrastejärjestöjä ei mainittu. Vain pari mainitsi saaneensa apua korkeakoululta. Vähäiset maininnat voivat johtua kysymysten asettelusta, joka johdatteli opiskelija miettimään sosiaalisen tuen puolta ja yhteisöllisyyttä, ei niinkään opiskelun käytänteisiin liittyvää apua.

4.6.3 Korkeakoulun rooli opiskelijan näkökulmasta

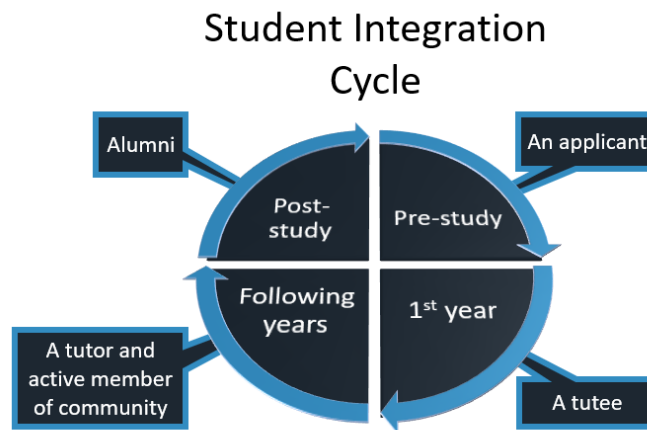
Lopuksi opiskelijoilta kysyttiin miten he asemoivat korkeakoulun roolin ja mitä odotuksia heillä oli korkeakoululle aiemmin kuvattujen haasteiden ratkaisemiseksi. Vaikka palveluiden sanottiin

tarjoavan yleisesti hyvän kokemuksen, toivottiin että korkeakoulut olisivat nykyistä aktiivisemmin mukana järjestämässä tai tukemassa muita kuin juhlimiseen perustuvia tapahtumia, jotka tukisivat eri opiskelijaryhmien kohtaamista. Haastateltavat eivät nostaneet korkeakoulun roolia muuten esiin, mikä voi myös johtua kysymysten asettelusta. Opiskelijat mainitsivat haasteissa opiskelukäytäntöjen sisäistämisen, mihin voisi olettaa opiskelijoiden odottavan korkeakoululta tukea.

5 TUTKIMUKSEN TULOKSET

5.1 Integrointiprosessi

Integrointiprosessin avulla opiskelijaa tuetaan pääsemään osaksi korkeakoulu- ja opiskelijayhteisöä. Käsitteet integrointiprosessin rakenteesta ja siihen liitettävistä sidosryhmistä vaihtelevat merkittävästi. Usein yhtenäisen prosessin sijaan integrointi nähdään koostuvan useista itsenäisistä toimijoista ja vain terminä, jota käytetään yleisnimityksenä nivomaan tekijöitä yhteen.

KUVIO 4. Student Integration Cycle

Haastatteluiden perusteella uusi opiskelija saapuessaan uuteen ympäristöön kohtaa neljä erilaista vaihetta (feeling lost in a new environment, difficulties to connect with peers, getting familiar with new study practises, employability), joista ensimmäiset kolme painottuvat opintojen alkuun ja neljäs opintojen loppuvaiheeseen.

Opintojen alun merkitystä opiskelijoiden integroitumiseen painotetaan myös Tinton (2006) julkaisemassa artikkelissa sekä Lähteenojan (2010) Suomen kontekstissa tekemässä väitöskirjassa. Haastatteluvaiheessa integraatioprosessia kuvattiin kolmivaiheisena prosessina (ks. kuvio 2), kuitenkin analyysin tuloksena myös työllistymisen mahdollisuudet nousivat tärkeäksi osaksi integraatioprosessia. Myös Majakulma (2011) sekä Mesidor & Sly (2016) ovat nostaneet aiemmin esiin työllistymisen mahdollisuudet. Kaikki integrointiprosessin neljä haastetta linkittyvät yhteen ja muodostavat integrointiprosessin huomiota vaativat avainkohdat, jotka esitetään kuviossa neljä.

Todellisuudessa jako vaiheisiin ei ole näin yksiselitteinen, sillä vaiheet menevät helposti myös päällekkäin.

5.1.1 Vaihe 1. Opintojen alkuvaiheessa tunne siitä, että on eksyksissä uutena opiskelijana uudessa ympäristössä (Feeling lost in a new environment)

Tunne koostuu erilaisista arjen käytännöistä, kuten viranomaisasiat, paikkojen löytäminen, asuminen, kaupassakäynti, harrastusmahdollisuudet jne. Käytännöt ovat verrattavissa Tinton (2006) mainitsemaan korkeakoulun puitteiden vaikutukseen opiskelijan kiinnittymisestä opintoihin. Tähän vastataan tarjoamalla tietoa verkkosivujen tai etukäteen sähköpostitse toimitettavien infopakettien avulla sekä keskittämällä tietoiskut orientaatioviikolle. Sen lisäksi uudelle opiskelijalle nimetään tutori, joka on vastuussa opiskelijan auttamisesta selviämään arjen käytännöistä.

5.1.2 Vaihe 2. Vaikeudet tavata toisia opiskelijoita ja saada vertaistukea (Difficulties to connect with peers)

Vaikka opiskelija saisikin hoidettua arjen käytännön asiat yksin tai jonkun avulla, se ei merkitse että opiskelijalle olisi muodostunut kiinteä ystäväpiiri eikä hän tuntisi oloaan yksinäiseksi. Tinton (1975) mallissa yksilölliseen integroitumiseen vaikutti kaksi puolta, joista toinen oli sosiaalinen integraatio, mihin liittyy korkeakoulun ulkopuoliset tekijät. Ulkopuoliset tekijät, kuten erilaiset arjen käytännöt, voivat olla sidoksissa myös ensimmäisenä kuvattuun vaiheeseen. Tämän tutkimusten tulosten valossa vertaistuki on tehokkain muoto selviytyä vaiheesta.

Vertaistuen muodoista viitattiin eniten tutorointiin, joka mainittiin jokaisessa tämän tutkimuksen haastattelussa. Tutorointia toteuttavat tehtävään koulutetut opiskelijat, mutta myös korkeakoululle ja opiskelijakunnalle on jaettu vastuuta edistää kohtaamisia ja tarjota vertaistukea. Uudet opiskelijat eivät välttämättä tiedä ketä heitä tulisi lähestyä erilaisissa tilanteissa. Vertaistuen tärkeys on merkittävä löydös tutkimusaineistosta. Tämän vuoksi vertaistukea ja tutorointia käsitellään tarkemmin kohdissa 5.2.

5.1.3 Vaihe 3. Tutustua ja oppia uudenlaiset opiskelukäytännöt (Getting familiar with new study practises)

Korkeakoulujen opiskeluun liittyvät käytännöt ovat erilaisia, mm. opintosuunnitteluun, kurssivalintoihin, opiskelumetodiin, ajankäyttöön, itsenäiseen työskentelyyn ja vastuunottoon. Toinen puoli Tinton (1975) mallista yksilölliseen integroitumiseen on akateeminen integraatio, joka tapahtuu tässä vaiheessa kolme esitettyjen käytäntöjen kautta.

Suomessa korkeakoulutus pohjautuu vahvasti ajattelulle vapaudesta ja vastuusta. Opiskelijan kannalta ajattelu tarkoittaa vapautta valita, oman lukujärjestyksen tekemistä ja paljon etä- sekä itsenäistä opiskelua. Toisaalta tämä aiheuttaa yksilön näkökulmasta tilanteen, jossa on otettava myös vastuuta oman opiskelun etenemisestä, koska sitä ei jatkuvasti seurata ja uskallettava pyytää apua tarvittaessa.

Suomessa käytäntö on itsestäänselvyys, jo toisen asteen lukiokoulutus valmistaa opiskelijaa tämän tyyppiseen korkeakouluopiskeluun. Kansainvälisten opiskelijoiden kohdalla ei ole takuuta itsenäisyyttä edellyttävistä opiskelunvalmiuksista. Valmiudet ovat aina yksilöllisiä, mutta eri kulttuurien ja taustakoulutuksen kautta pystytään tunnistamaan suuntaviivoja. Karkea jaottelu on, että mitä kauempaa Suomeen tullaan opiskelemaan, sitä vieraampia ovat suomalaiset opetukseen liittyvät tavat sekä hierarkian puute. Tinto (2006) korostaa opintoihin integroitumisen olevan kompleksinen ilmiö. Havainto linkittyy tämän tutkimuksen kontekstiin, jossa tarkastellaan kansainvälisiä opiskelijoita. Verrattuna suomen- tai ruotsinkielisessä tutkinto-ohjelmassa opiskeleviin, kansainvälisten opiskelijoiden kohdalla on otettava huomioon mm. opilliset valmiudet ja erilaiset kulttuuritaustat.

Suomessa vallitsee yleisesti matala hierarkia ja tasa-arvo korkeakouluissa henkilöstön ja opiskelijoiden välillä. Vaikka se on opiskelijoiden näkökulmasta uutta ja liittyy opiskelukäytäntöjen oppimiseen, toimintatavan sisäistämisen jälkeen opiskelijat pitävät opiskelutapaa vahvuutena. Suomalaista opiskelukulttuuria pitäisi välittää selkeämmin uusille opiskelijoille. Matalasta hierarkiasta on vaikea saada käsitystä ilman kokemusta, minkä vuoksi erilaiset tarinat kohtaamisista opiskelijoiden ja henkilöstön arjessa välittävät tietoa toimintatavasta konkreettisesti.

Korkeakoululta tarvittaisiin enemmän huomiota opiskelunvalmiuksien kehittämiseen, jo ennen opintojen alkua esimerkiksi verkko-opetuksen avulla. Tavoitteena olisi, että kaikki uudet opiskelijat olisivat suurin piirtein samalla alkuvaiheella varsinaisten opintojen alkaessa. Ajatusta tukee myös Tinton (2006) tekemä havainto siitä, että opintoihin kiinnittymiseen liittyy monet erilaiset opiskelijan taustasta heijastuvat tekijät. Taustojen tunnistaminen ja niiden kautta samankaltaisten opiskelunvalmiuksien edesajaminen myös omalta osaltaan kiinnittäisivät opiskelijaa osaksi korkeakoulua jo ennen varsinaista opintojen alkua.

5.1.4 Vaihe 4. Työllistymisen mahdollisuudet (Employability)

Korkeakoulutus antaa yksilölle pätevyyden ja osaamisen ja edellytykset työllistyä häntä kiinnostavalle uralle. Luonnollisesti työllistymisen tarve kohdistuu vasta opintojen loppuvaiheeseen, mutta odotukset työllistymisestä vaikuttavat myös jossain määrin opiskelupaikan valintaan sekä

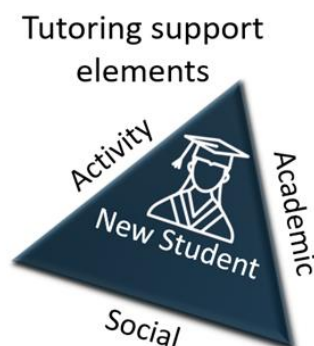
mahdollisuuteen tehdä osa-aikatoita opiskelujen aikana. Työllistymisen mahdollisuudet vaikuttavat lisäksi motivaatioon opiskella ja integroitua osaksi korkeakouluuyhteisöä sekä laajemmin suomalaista yhteiskuntaa. Samat huomiot toistuivat myös Opetushallituksen 2012 ja 2018 julkaisemissa international student barometer (ISB) -kyselyn tuloksissa.

Työllisyysasiat ovat osin korkeakouluilta ja sen toimijoilta itseltään ulottumattomissa, vaikka niitä aktiivisten työelämäyhteyksien kanssa pyritään edistämään keskitettyjen urapalveluiden, opiskelijakuntien ja yksittäisten ainejärjestöjen toimesta. Majakulma (2011) argumentoi sen puolesta, että korkeakoulujen tulisi ottaa työllistyminen selkeämmin mukaan osaksi opintokokonaisuuksia sekä tukipalveluita, kuten urapalvelut, ja tukea siten kansainvälisiä opiskelijoita työllistymisessä paremmin. Työelämäyhteyksiin liittyy myös alumnitoiminta, joka tarjoaa vahvan potentiaalisen verkoston, jota voitaisiin hyödyntää nykyistä enemmän. Työllistyminen ja alumnitoiminta pitäisi nähdä kiinteänä osana koko integrointiprosessia, sillä juuri alumnit voivat jakaa niitä tarinoita, joita uudet opiskelijat haluavat kuulla.

5.2 Opiskelijat ja vertaistuki voimavarana

Tutoroinnin vaikutusta yhteenkuuluvuuden tunteen luomiseen korostettiin kaikkien kolmen osapuolen haastatteluissa (korkeakoulut, opiskelijakunnat, opiskelijat). Tutorointi näyttää erittäin tärkeää roolia opiskelijan integrointiprosessissa. Samansuuntainen tulos oli Collingsilla, Swansonilla, ja Watkinsilla (2014), vertaistukea saamattomat opiskelijat keskeyttivät jopa neljä kertaa todennäköisemmin opintonsa, kuin he jotka saivat vertaistukea.

Integrointiprosessissa erityisesti ensimmäisen vuoden aikana tutoroinnilla on tärkeä rooli. Uusi opiskelija tarvitsee alkuvaiheessa erityisesti tukea kolmeen edellä käsiteltyyn vaiheeseen: ”Feeling lost in a environment”, ”help to connect with peers” ja ”getting familiar with study practises.” Jotta vertaistuen vaikutus osana integraatiota saadaan näkyville, sitä voidaan lähestyä alla olevan kuvion (kuvio 5) mukaan. Tinton (1975) mallissa oleva jaottelu akateemiseen ja sosiaaliseen integraatioon on tässä kuviossa täydennetty aktiivisuuden käsitteellä.

KUVIO 5. Tutoring support elements

Ensimmäinen elementti 'activity', joka viittaa opiskelijalle tarjottavaan tukeen, auttaa kehittämään mielekästä sisältöä omaan arkeen. Sisältöä voivat olla esimerkiksi erilaiset vapaa-ajan harrastusmahdollisuudet, järjestötoiminta jne. Tämän tyyppisen sisällön tuottamisessa ja löytämisessä avainroolissa ovat eri harrastejärjestöt, ainejärjestöt, opiskelijakunnat ja muut korkeakoulun sidosryhmät, mutta ei välttämättä korkeakoulu itse. 'Activity' -käsite voidaan rinnastaa Tinton tarkoittamaan sosiaaliseen integraatioon.

Toinen elementti 'academic' tarkoittaa opiskeluun ja sen käynnistämiseen tarvittavaa tukea, jonka tuottamisella korkeakouluilla on päärooli. Näitä voi olla esimerkiksi tietynlaiset tukiovetukset, opintoneuvonta jne. 'Academic' -käsite on linjassa Tinton määrittelemään akateemiseen integraatioon.

Kolmas tukielementti on 'social', joka on samalla pohja kahdelle muulle elementille. 'Social' tarkoittaa sekä vertaistukea, jota uusi opiskelija saa toisilta opiskelijoilta, että ammattimaista keskusteluapua, jota järjestetään tai johon ohjataan korkeakoulun toimesta. Vertaistuen piiriin kuuluvat asiat voivat liittyä joko opintoihin ja opiskeluelämään tai yksityiselämään. Vastuu tukirakenteiden luomisesta on korkeakoululla ja opiskelijakunnalla yhdessä, mutta ammattiapua lukuun ottamatta päävastuu vertaistuesta on opiskelijoilla itsellään esimerkiksi tutoroinnin muodossa. Tinton malliin peilattuna tämän kuvion 'social' -elementti on laajempi. Se tarkoittaa vertaistukea, joka yhdistää tässä kuviossa esitetyt 'activity' ja 'academic' elementit, jotka ovat rinnastettavissa Tinton käyttämiin akateemisen ja sosiaalisen integraation käsitteisiin.

Tutorointi on käsitteenä moniulotteinen ja sen vuoksi on tarkennettava mitä käsitteellä tarkoitetaan. Kyseessä voi siis olla opettaja-tutori, opiskelija-tutori, vertais-tutori, mentori, kv-tutori, ohjaava opettaja, student buddy jne., joilla kaikilla on tehtävänä ohjata uusi opiskelija opintojensa alkuun tarjoten tällä tarvittavaa tukea eri muodoissa. Karkea kahtiajako voidaan tehdä korkeakoulun henkilöstön jäseniin, jotka keskittyvät opintoihin liittyviin asioihin sekä tutorointi -tehtävään koulutettuihin opiskelijoihin, jotka keskittyvät kertomaan opiskelijamenoista, tapahtumista ja auttavat arkipäivän asioissa.

Korkeakoulut sekä opiskelijakunnat kertovat tahdostaan tuoda opiskelijoita yhteen ja pienentää rajoja, jotka syntyvät 'eri tyyppisten opiskelijoiden' välille (vaihto-opiskelijat, kotimaisissa tutkinto-ohjelmissa opiskelevat ja kv-tutkinto-ohjelmissa opiskelevat). Nyt kuitenkin jo tutoreiden koulutusvaiheessa tulevat tutorit eriytetään toisistaan sen mukaan mitä ryhmää he tulevat tutoroimaan. On toki asioita, jotka koskevat vain osaa koulutettavia tutoreita, mutta yleisiä asioita voitaisiin käydä enemmän yhdessä läpi. Eriyttäminen jo koulutusvaiheessa voi johtaa riskiin, jossa

luodaan huomaamatta asetelmia 'meidän ryhmästä ja niiden ryhmästä', kun koulutetut tutorit vetävät omaa uusien opiskelijoiden ryhmää. Eriyttäminen voi hidastaa luonnollista integroitumista tai jopa estää sitä kun opiskelijoilta evätään mahdollisuus tutustua toisiin ryhmiin opintojen alkuvaiheesta lähtien. Saman ongelman huomasi myös Taajamo (2005), joka kehotti miettimään miten kansainvälisten ja suomalaisten opiskelijoiden ryhmiä voitaisiin paremmin sekoittaa, koska siitä on raportoitu olevan hyötyä molemmille osapuolille.

Vaikka tutorit ovat avainasemassa edistämässä uusien opiskelijoiden integroitumista, he myös vaikuttavat eräänlaisina portinvartijoina sekä opiskelijan ja korkeakoulun että opiskelijoiden kohtaamisten välillä. Kun opiskelijalle nimetään tutori, onnistuneeseen kokemukseen vaikuttavat yksittäisten henkilöiden tarpeet sekä tutorin ja tutoroitavan välille syntyvä henkilökemia. Aina tutorin ja tutoroitavan ei välille synny henkilökemiaa ja kokemus voi jäädä pettymykseksi.

Haastatteluista on mielenkiintoista huomata, että koulutuksen käytännöt vaihtelevat paljon, vaikka korkeakoulu/opiskelijakunta kouluttaa uudet tutorit tehtäväänsä vuosittain. Esimerkiksi erityisesti kansainvälisistä opiskelijoista vaihto-opiskelijat saavat tutorit jo hyvissä ajoin kesällä, mutta tutkinto-opiskelijat vasta opintojen alkaessa, vaikka tarve ensimmäiselle opiskelijakontaktille olisi jo aikaisemmin. Tutoreiden toiminnan tarkasteluun ei ole mitään laajemmin käytössä olevaa laatumallia, vaatimustasoja tai selkeitä mittareita toiminnan vaikutusten seuraamiseksi, vaikka opiskelijoiden integroinnista tutoreille annettava vastuu on merkittävä. Tutorointia kehitetään korkeakoulun omista lähtökohdista, jolloin systemaattisesti jaettuina kokemuksista ja benchmarkingia ei synny eri korkeakoulujen välillä. Korkeakoulujen yhteisten laatukriteereiden avulla tutorointia pystyttäisiin vertaamaan ja ratkaisemaan solmukohtia muilta saatavien käytäntöjen avulla.

Opiskelijoita pyritään myös aktivoimaan muuten kuin pelkän tutoroinnin kautta. Opiskelijoilla voi olla myös rooli hakuvaiheessa ns. ambassadeureina. Opiskelijalähettiläät yleensä jakavat sosiaalisen median kautta kokemuksia opiskelusta ja opiskelijaelämästä muille opiskelijoille. Opiskelijoille avataan paikkoja korkeakoulun työryhmissä, jotta heidän ääntä saataisiin kuuluviin. Korkeakoulut tukevat ainejärjestö- ja harrastuskerhotoimintaa, jotta opiskelijat voisivat osallistumalla vaikuttaa korkeakoulu yhteisöön ja sen kulttuuriin itse tärkeiksi kokeviensa asioiden kautta. Puskaradion kautta välittyvät opiskelijoiden tarinat ja kokemukset vaikuttavat mielipiteisiin korkeakoulusta ja sen maineeseen, sekä opiskelijan halukkuuteen aktivoitua mukaan korkeakoulu yhteisön toimintaan.

Edellä mainittu toiminta on arvokasta korkeakoulukulttuurin vahvistamisessa. Suomessa opiskelijoiden toiminta korkeakouluissa on kuitenkin ohjattu vahvasti formaaleihin rakenteisiin järjestöjen yms. toimijoiden vastuulle. Monesti järjestetyt aktiviteetit painottaa juhlimista, mikä ei kiinnosta kaikkia opiskelijoita. Lisäksi järjestö-/kerhotoimintaa ei aina koeta kiinnostavana

toimintaympäristönä ja siksi integroituminen saattaa jäädä vieraaksi uusille opiskelijoille, kun muuta toimintaa ei ole tarjolla. Jos henkilö/ryhmä haluaisi järjestää aktiviteetteja, toteuttaminen voi olla vaikeaa, koska korkeakouluihin on muodostunut oletus, että järjestäjänä tulisi olla aine- tai harrastejärjestö tai muu korkeakoulun virallinen taho.

5.3 Viestintä

Digitalisaation vaikutus ja uudet digitaaliset toimintatavat ovat ajankohtainen aihe korkeakoulusektorilla. Haastattelujen perusteella vaikuttaa siltä, että opiskelijoiden integroinnissa korkeakoulu yhteisöön viestinnän näkökulmasta ollaan pitkälti jo käytössä olleiden keinojen varassa. Uusia, viestintätapoja mullistavia kanavia ei ole systemaattisesti otettu käyttöön, vaikka erilaisia yksittäisiä kokeiluja onkin tehty. Kuviossa kolme esitetään nelikentässä korkeakoulun viestintäkanavia ja niiden määrää. Opiskelijakunnille ja opiskelijoille ei tässä tutkimuksessa teetetty erillistä tehtävää viestintään liittyen. Aihetta käsiteltiin haastatteluissa.

Opiskelijoille tiedottamiseen muista kuin yksittäisten kurssien sisällöistä, ollaan pääosin kiinni ratkaisuihin, joissa viestintä on staattista (verkkosivut, yms.) ja hidasta (esim. sähköposti). Näissä kysyjä ohjataan oikean tiedon lähteelle esittämällä linkki, josta oikea vastaus löytyy. Erityisesti korkeakoulun, mutta myös opiskelijakuntien, viestinnällinen haaste on varmistaa ajantasaisen ja validin informaation välittäminen kaikille kysyjille samalla tavalla. Viestintä ohjautuu helposti staattisen viestinnän suuntaan, koska informaation on oltava viime kädessä korkeakoulun itse tuottamaa, kontrolloitavissa ja määrättyssä paikassa, jotta ristiriitaisuuksia ei pääse syntymään. Toisin sanoen vapaamuotoinen, interaktiivinen ja joustava viestintä on vaikeaa, vaikka nuoret nykyään edellyttävät sellaista.

Erilaiset pikaviestimet ja sosiaalisen median työkalut ovat tuoneet viestintään uusia mahdollisuuksia ja haasteita. Jokaisen kanavan kohdalla on pohdittava sen tarkoitus ja asema sekä pidetäänkö kanavaa virallisena, sosiaalisena foorumina, markkinointikanavana tms. Toukokuussa 2018 voimaan astunut EU:n tietosuojalaki asettaa viestinnälliset asiat vielä tarkempaan syyniin ja edellyttää korkeakoululta kriittistä tarkastelua ja selviä linjauksia viestintään.

Sosiaalisen median kanavista Facebook on vakiinnuttanut asemansa ja on ainakin jollain tavalla käytössä jokaisella haastatellulla korkeakoululla ja opiskelijakunnalla. Facebookin viestintä rakentuu lukuisten eri suljettujen ryhmien ja sivujen perustamiselle. Niissä keskustellaan interaktiivisesti vaihtelevalla menestyksellä ja luodaan tapahtumia sisäisesti tietyn ryhmän tai sivun jäsenille tavoitteena edesauttaa opiskelijoiden kohtaamista osana integroitumisprosessia. Kuitenkin rajattujen ja suljettujen ryhmien myötä opiskelijat eriytyvät, kun opiskelija ohjataan vain joihinkin ryhmiin,

mitkä hänelle katsotaan sopiviksi muun kuin opiskelijan itsensä toimesta. Niiden ryhmien ulkopuolelta ei edesauteta muiden opiskelijoiden tavoittamista ja kontaktien etsiminen jää usein opiskelijan omalle vastuulle.

Facebookiin suhtautuminen on kaksijakoista. Nimetyt ylläpitäjät voivat valvoa toimintaa suljetussa ryhmässä. Toisaalta korkeakoulu tai opiskelijakunta ei omista itse kanavaa, jolloin kanavaan itsessään ei voi vaikuttaa ja sieltä saatava tieto on Facebookin päätettävissä. Facebook myös omistaa tiedot. Korkeakoulut eivät voi vaatia että jokainen opiskelija käyttää Facebookia viestintäkanavana, mikä ei aina ole edes mahdollista kansallisten verkkorajoitteiden (esim. Kiina) takia. Kuitenkin arjen viestinnässä Facebook on saavuttanut virallisen kanavan aseman.

Uusista pikaviestimistä voi esitellä Whatsapp:in ja chatin. Opiskelijat haluavat löytää tietoa helposti ja saada nopeasti vastauksia kysymyksiinsä, jolloin informaation pitäisi olla ikää kuin tarjottimelta poimittavissa. Kummallakin edellä mainitusta pikaviestinkanavasta on hyvät ja huonot puolet opiskelijaviestinnässä.

Chatin suurin haaste on resurssipula. Onnistunut käyttö vaatii online-tilassa olevaa päivystäjää, joka vastaa nopeasti yhteen kysymykseen yhdelle kysyjälle kerrallaan. Kun huomioidaan aikaerot eri puolille maailmaa, ylläpito muuttuu ajallisesti hankalaksi. Chatille on yleensä sovittu päivystysajat Suomen työaikojen mukaan. Onnistuneet kokeilut chatin käytöstä ovat vähentäneet sähköpostien kuormittavuutta ja tarjonneet opiskelijalle nopean kontaktin ja henkilökohtaisen palvelun

Whatsapp toimii hyvin ryhmäviestinnässä ja haastatteluissa kerrottiin Whatsapp -ryhmistä. Ryhmiä perustavat opiskelijat itse esimerkiksi kurssin sisällä, tutorit keskenään ja/tai tutoroitavien kanssa. Ryhmien määrä ja sisällöt ovat vain arvailuiden varassa, vaikka niillä voi olla tärkeä viestinnällinen tehtävä, koska korkeakouluilla ei ole pääsyä ryhmiin ellei se itse luo/sitä kutsuta kanavalle. Ryhmät toimivat täysin itseohjautuvasti opiskelijavetoisina. Jotkut korkeakoulut ovat kokeilleet tai ainakin miettineet Whatsappin ottamista käyttöön virallisena viestintävälineenä, jonka avulla uudet opiskelijat voisivat lähestyä korkeakoulua. Whatsappin vaikeus on, että se vaatii puhelinnumeron mistä viestiä sekä numeron mihin viestiä, jotta sitä voisi käyttää vuorovaikutteisessa henkilöviestinnässä. Ryhmiin osallistuminen edellyttää henkilön lisäämistä erikseen jäseneksi. Facebook omistaa Whatsappin.

Viestinnän tulisi tavoittaa kaikki opiskelijaryhmät ja tarjota heitä koskeva informaatio. Kieli on viestinnässä ikuisuuskyseminen, erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden kohdalla. Korkeakoulun virallinen kieli on suomi/ruotsi ja sen lisäksi on viestittävä ainakin englanniksi. Mikä on oikein mitoitettu sisältö? Kysymykseen ei ole yksiselitteistä vastausta. Lähtökohtaisesti korkeakouluilla ja opiskelijakunnilla tulisi olla valmius tarjota englanniksi vähintään tiivistelmä kansainvälisiä opiskelijoita koskevista asioista sekä pyydettyä toimittaa englanniksi käännetty dokumentti.

Viestinnässä on oleellista, että korkeakouluissa ollaan kuulolla opiskelijoiden tarpeista ja vaatimuksista ja yritetään vastata niihin. Onnistunut tarpeisiin vastaaminen muodostaa positiivisen kokemuksen opiskelijalle integroiden tätä lähemmäksi korkeakouluyhteisöä.

Korkeakoulut korostavat puheissa ja teksteissä opiskelijälähtöistä viestintää, mutta haastattelujen perusteella viestintä perustuu edelleen paljolti korkeakoulun tai opiskelijajärjestön omiin lähtökohtiin ja opiskelijälähtöisyys jää vähälle huomiolle. Viestinnän keinot ja kanavat perustuvat ajatukseen ”kuinka me tavoitamme opiskelijat” tai ”mitä kerromme meistä opiskelijoille”. Ehdottaisin lähtökohdaksi käänteistä näkökulmaa: ”miten opiskelijat tavoittavat meidät” ja ”mitä opiskelijat haluavat kuulla meistä.” Tällaisen lähtöasetelman avulla korkeakoulut voivat kohdentaa resursseja oikeisiin viestintäkanaviin, pohtia uusia mahdollisuuksia viestintään sekä kertoa opiskelijoille mikä heitä aidosti kiinnostaa.

Integroitumista helpottavaa tietoa on saatavilla paljon ja sen määrää helposti vain lisätään sen sijaan että mietittäisiin: Miten tiedonkulkua voitaisiin parantaa? Miten oikea informaatio saavuttaisi oikeat vastaanottajat oikeaan aikaan? Miten viestinnän avulla parannettaisiin henkilöiden välistä kohtaamista ja helpotettaisiin integroitumista? Tiedon paljouden lisäksi haaste on oikeanlaisen avun tarpeen tunnistaminen. Kuten Taajamo (2005) painottaa erityisesti ulkomaalaisten opiskelijoiden kohdalla, heidän tarvitsemansa apu liittyy useiden erityyppisten ongelmien muodostamaan kokonaisuuteen. Kysymysten ratkaiseminen vaatii työpanosta henkilöstöltä ja integroitumisprosessia tukevia fasiliteetteja organisaatioissa.

Yksi tapa tehostaa viestintää ja parantaa kohtaamisia on huomioida tilasuunnittelu. Korkeakoulut tarvitsevat monipuolisia viihtyisiä tiloja luonnollisten kohtaamisten mahdollistajina. Mikäli ainut foorumi opiskelijoille jutella toistensa kanssa on opetustiloissa, se ei tue integroitumista kauaskantoisesti. Tarvitaan inspiroivia co-working space -tyyppisiä tiloja, missä opiskelijat voivat työskennellä yhdessä tai varata tiloja omien tapahtumien järjestämiselle.

Korkeakoulut keräävät tietoa palautteilla. Palautteita kerätään paljon eri sidosryhmien (opettajat, kv-toimistot, opiskelijakunnat jne.) sisällä moniin tarkoituksiin ja saatua tietoa käsitellään sisäisissä työryhmissä ja analyyseja julkaistaan raporteissa. Pelkän palautteen kerääminen ja sen perusteella kehittäminen ei tue sujuvaa integrointiprosessia, jos jokainen palautetta keräävä taho kehittää asioita vain omassa siiossaan. Aktiivinen vuoropuhelu ja selkeät käytänteet jakaa palautteen tuloksia eri sidosryhmien välillä ovat oleellisia, jotta integrointiprosessia tarkasteltaisiin laajana kokonaisuutena ja tunnistettaisiin oikeat solmukohdat.

5.4 Suurimmat haasteet

Suurimmat haasteet voidaan tiivistää korkeakouluhaastatteluissa kolmeen viitattuun aihepiiriin, mitä tukivat myös opiskelijakuntien sekä kv-opiskelijoiden haastattelut. Aihepiirit ovat kieli, kohtaaminen ja työllistyminen. Samoja aihioita käsiteltiin jo aiemmissa kappaleissa, mikä osoittaa opiskelijan integroitumisen olevan kokonaisvaltainen prosessi ja on tärkeä päästä tunnistamaan ongelmien oikeat juuret. Samasta perusajatuksesta lähtee myös Tinton (1975) malli, jossa korostetaan opintoihin kiinnittymistä pitkäaikaisen prosessin tuloksena, jota on tärkeä analysoida monisäikeisesti yksilön merkityksen kannalta osana integroitumisprosessia. Näin voidaan tunnistaa todelliset keskeyttämiseen vaikuttaneet tekijät ja kehittää integroitumisprosessia eteenpäin.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

6.1 Integrointiprosessin kokonaisvaltainen tarkastelu

Opiskelijan integroituminen on prosessi, joka jaetaan neljään osaan (kuvio 4). Jokaiseen vaiheeseen liittyvillä sidosryhmillä tulisi olla selkeästi määritelty rooli prosessissa ja varmuus opiskelijaan liittyvän tiedon siirtymisestä prosessin edetessä sidosryhmien välillä.

Opintojen alkaessa erityisesti ensimmäisen vuoden opiskelija tarvitsee monenlaista tukea, jotta hän pääsee opinnoissaan alkuun sekä saa vahvistuksen tunteelle, että on tervetullut korkeakoulu yhteisön uudeksi jäseneksi. Ensimmäisen vuoden jälkeen, prosessin kolmannessa vaiheessa, opiskelija on kasvanut osaksi yhteisöä ja osallistuu siihen aktiivisena jäsenenä auttamalla vuorostaan uusia jäseniä osaksi yhteisöä.

Neljännessä vaiheessa opiskelija on osallistunut korkeakoulu yhteisön kehittämiseen omalla sosiaalisella panoksella ja tutkittuun tietoon perustuvalla lopputyöllä. Opittujen tieto-taitojen sekä verkostojen avulla opiskelija siirtyy työelämään, mutta jatkaa osana korkeakoulu yhteisöä alumnin roolissa. Alumnit viestivät korkeakoulujen saavutuksista ja heillä voi olla merkittäviäkin rooleja, joilla kehitetään mielikuvaa korkeakoulusta sekä sen houkuttelevuutta.

Kokonaisvaltaisen onnistuneen integrointiprosessin kautta opiskelijalle pystytään jättämään positiivinen mielikuva ja kokemus kuulumisesta korkeakoulu yhteisöön alkaen hakuvaiheesta jatkuen opintojen jälkeen alumnitoimintaan. Myönteisten kokemusten avulla voidaan kertoa tarinoita, jotka välittyvät seuraavina vuosien tuleville opiskelijoille houkuttelevina mahdollisuuksina. Helposti unohdetaan, että tarinat eivät kerro vain opiskelusta vaan laajemmin korkeakoulu yhteisöön kuulumisesta tai jopa korkeakoulukontekstin ulkopuolella olevista asioista. Tämän takia kokonaisvaltaisuus ja sidosryhmien yhteistyö on prosessissa tärkeää.

6.2 Viestinnän kehittäminen

Korkeakouluilla on saatavilla valtava määrä tietoa niin konkreettisesti kerättyjen palautteiden kuin myös opiskelijoiden verkkokäyttäytymisen perusteella. Digitalisaation myötä big data:n määrä ja merkitys kasvaa, jolloin hallitun systemaattisen tiedonkeruun ja analysoinnin avulla voidaan tuottaa

tietoa johtamisen ja palvelujen kehittämisen tueksi miten opiskelijaa voidaan integroida paremmin osaksi korkeakoulu yhteisöä.

Pikaviestimistä chat on tullut viimeisten vuosien kuluessa yleiseksi yksityisellä puolella useiden palvelutarjoajien verkkosivuilla. Tekoäly on mahdollistanut chattien automatisointia. Chattia pystyttäisiin nykytekniikalla hyödyntämään viestinnässä siten, että korkeakoulu tarjoaisi esimerkiksi uusille kv-opiskelijoille ympärivuorokautisen chat-palvelun. Opiskelijat voitaisiin ohjata linkkien avulla oikeaan paikkaan verkkosivuilla, jolloin taataisiin ristiriidaton tieto ja samalla rutiinikysymysten määrä sähköpostitse vähenisi.

Korkeakouluissa sisäinen vaikuttaminen ja kehittäminen perustuvat työryhmätyöskentelyyn, joissa usein on mahdollisuus opiskelijaedustajalle. Opiskelijaedustajaa ei saada helposti mukaan kiinnostuksen puutteesta, mielikuvasta työryhmätyöstä yms. johtuen. Erityisesti kv-opiskelijoiden kiinnostus on vähäistä, mihin kieliongelma voi vaikuttaa. Opiskelijoiden ideoiden eteenpäinvieminen vaikeutuu, kun ei tunnisteta oikeaa viestintä- ja vaikuttamiskanavaa. Korkeakoulujen tulisi tarjota vapaan keskustelun foorumeita, joihin opiskelijoiden olisi helppo osallistua matalalla kynnyksellä. Foorumit tuottaisivat ideoita ja kehittämisehdotuksia, joita voitaisiin käsitellä korkeakoulun eri työryhmissä.

Opiskelijat ovat korkeakoulujen ydin, voimavara ja nopeasti muuttuva heterogeeninen ryhmä. He ovat parhaita asiantuntijoita heitä lähellä olevista viestintäkanavista ja –muodoista, ja osaavat esimerkiksi kertoa mikä sosiaalisen median kanava on ”in” ja mikä ”out” tai minkälainen sisältö heitä kiinnostaa.

Viestintää tehdään monikanavaisesti, mikä varmasti tulee säilymään myös jatkossa, erityisesti uusia opiskelijoita tavoiteltaessa. Opintojen alkaessa monikanavaista viestintää olisi hyvä pystyä tiivistämään. Tämänhetkiset työkalut eivät sitä vielä mahdollista tai vastaa opiskelijoiden tarpeeseen, vaan työkalujen kehittämistä ja uusien luomista tulisi jatkaa.

Opiskelijoita tulisi osallistaa laajasti, rohkeasti ja aktiivisesti eri projekteihin ja toimintamallien luomiseen tarjoamalla heille selkeitä vastuutehtäviä. Sekä viestinnässä että muussa korkeakoulun kehitystoiminnassa systemaattinen sekä vuorovaikutteinen yhteistyö opiskelijoiden kanssa luo yhteisöllisyyttä. Sen ymmärtäminen on perusta onnistuneelle opiskelijan integroimiselle korkeakoulu yhteisön jäseneksi.

6.3 Tulokset ja taustakirjallisuus

Tinton (1975) malli korkeakouluopiskelijoiden keskeyttämiseen johtaneista syistä on tämän tutkimuksen teoreettinen lähtökohta. Se on tehty Yhdysvalloissa amerikkalaisten opiskelijoiden

kontekstissa. Tämän tutkimuksen aihe käsittelee nimenomaan kansainvälisten opiskelijoiden integroitumista korkeakouluyhteisöön Suomessa. Integroitumista pyrittiin ymmärtämään soveltamalla siihen kuvion yksi mukaan Tinton mallin keskivaihetta: opiskelukokemukset yliopistoissa ja yksilöllinen integroituminen.

Tutkimus perusteella Tinton keskeyttämisen mallia voidaan soveltaa myös kv-opiskelijoiden integroitumiseen korkeakouluun. Kv-opiskelijoiden ryhmään fokusoituessa, tämän tutkimuksen haastattelujen tulokset nostivat esiin sekä vertaistuen että työllistymisen mahdollisuuksien tärkeyden. Samaa tukee myös Skaniakos & al (2011), Majakulma (2011), Mesidor & Sly (2016) julkaisemat artikkelit. Tinto ei suoraan sisällytä vertaistukea ja työllistymistä omaan alkuperäiseen malliinsa. Uudemmassa tutkimuksessa (2015) hän kuitenkin pohtii opiskelijoiden motivaatiota opintoihin kiinnittymiseen ja työllistymiseen.

Tinton ajatus integrointiprosessin pitkäjänteisyydestä toistuu taustakirjallisuudessa ja haastatteluiden tuloksissa. Pitkäjänteisyydestä huolimatta ensimmäistä vuotta pidettiin tärkeimpänä integroitumisen kannalta, mitä mm. tukee Lähteenojan (2010) väitöskirja.

Tinton malli kuvaa opiskelijan polkua, jota voitiin soveltaa kansainvälisten opiskelijoiden integroitumiseen. Soveltaminen edellytti, että vertaistuki lisättiin läpileikkaavaksi elementiksi luotuun kolmiomalliin. Vertaistuen tärkeys korostui Collings, Swanson & Watkins (2014) tutkimuksessa.

6.4 Tutkimuksen eettiset pohdinnat

Tutkimusta suunnitellessa, sitä tehdessä sekä tuloksia raportoitaessa perehdyttiin esitettyihin hyviin tieteelliseen käytäntöihin (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012, 6) sekä toimittiin niiden esittämällä tavalla. Kuitenkin halutaan nostaa esiin kaksi tutkimusetiikkaan liittyvää kysymystä, jotka liittyvät tämän pro gradun toteuttamiseen.

Ensimmäinen tutkimusetiikkaan liittyvä kysymys on pohdinta kirjoittajan oma suhde aihevalintaan (Hirsjärvi 2003, 26; Tuomi & Sarajärvi 2009, 129-130). Tutkimusaiheen valinta liittyi omiin ammatillisiin kiinnostuksiin siten, että se teetettiin yksityiselle yritykselle, johon pro gradun - tekijä on itse omistussuhteessa. Jotta tutkimustoiminta on eettistä, lähtökohta toteuttamiselle oli olla avoin siten, että tulokset raportoitiin kaikille tutustuttaviksi, jotta ne hyödyttäisivät mahdollisimman monia tutkimuksen aiheesta kiinnostuneita. Missään tutkimuksen vaiheessa yrityksen muut omistajat eivät vaikuttaneet tutkimukseen, mikä eliminoi ulkopuoliset vaikutustekijät. Hirsjärvi (2003, 28) mainitsee yhteen etiikkaan liittyvän tekijän olevan tutkimukseen myönnettyjen määrärahojen

käyttämisen oikein. Tämä tutkimus ei ole saanut miltään taholta ulkopuolista avustusta, eikä tehdystä työstä ole maksettu muuta korvausta, kuin haastattelumatkoista aiheutuneet kulukorvaukset.

Seuraava eettinen kysymys liittyy haastateltavien anonymiteettiin. Tuomi ja Sarajärvi (2009, 131-132) listaavat kuusi haastateltavien suojaan liittyvää tutkimuseettistä huomiota. Tutkija on seurannut työssään tätä ohjeistusta tiedottamalla haastateltavia tutkimuksen taustoista ja sen tarkoituksesta, sekä korostanut osallistumisen perustuvan vapaaehtoisuuteen ja haastateltavien anonymiteetin suojaamiseen.

Suomessa korkeakoulukenttä jakautuu yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin; opiskelijoiden etujärjestöt jakautuvat ylioppilaskuntiin ja opiskelijakuntiin. Koska näiden haastateltavien kohderyhmien määrä on Suomessa suhteellisen pieni. Haastattelut yhdistettiin ja tutkimusraportissa käytettiin ainoastaan termejä korkeakoulu ja opiskelijakunta. Näin haastateltavien anonymiteettia suojattiin. Tekstistä häivyttiin niin henkilöihin kuin instituutioihin viittaavat tunnisteet.

Hirsjärvi (2003, 214) mukaan laadullisen tutkimuksen luotettavuutta ja pätevyyttä arvioidaan sen perusteella, kuinka hyvin koko tutkimusprosessia on kuvattu. Tässä työssä on pyritty kuvaamaan haastatteluprosessia mahdollisimman tarkasti. Aineistokatkelmaksi on valittu tyypillinen käsiteltävää asiaa kuvaava esimerkki läpinäkyvyyden ja luotettavuuden esiin tuomiseksi.

Pro gradun luotettavuutta lisäävät korkeakoulujen ja opiskelijakuntien haastatteluiden kerääminen maantieteellisesti koko Suomen alueelta. Opiskelijahaastattelut olivat kaikki samalta paikkakunnalta, mutta edustivat kolmea eri korkeakoulua. Luotettavuutta lisää myös haastatteluiden jatkaminen saturaatiopisteen saavuttamisen jälkeen.

On hyvä tuoda esiin, että kvalitatiivisessa tutkimuksessa haastateltavien vastaukset ovat subjektiivisia ja sidoksissa siihen hetkeen, jolloin haastattelut on tehty. Tässä tutkimuksessa sekä korkeakouluille että opiskelijakunnille tehdyissä haastateluissa ei nimetty tietystä positiossa olevaa henkilöä etukäteen vaan heidän annettiin valita haastateltava itse. Tämä vaikuttaa tutkimuksen toistettavuuteen samankaltaisena, koska täysin samanlaista haastateltavien ryhmää ei pystytä kokoamaan. Lisäksi ei voida tietää täysin varmasti valikoituivatko haastateltavat asiantuntijuutensa perusteella, jolloin olisi saatu syvällisintä tietoa vai ne kenelle haastatteluajankohta sopi parhaiten.

LÄHTEET

Alastalo, M., Åkerman, M. & Vaittinen, T. 2017. Asiantuntijahaastattelu. Teoksessa M. Hyvärinen, P. Nikander & J. Ruusujärvi (toim.) Tutkimushaastattelun käsikirja, Tampere: Vastapaino, 181 -197.

Alasuutari, P. 2011. Laadullinen tutkimus 2.0. 4. uud. painos. Tampere: Vastapaino.

Collings, R., Swanson, V., & Watkins, R. 2014. The impact of peer mentoring on levels student wellbeing, integration and retention: a controlled comparative evaluation of residential students in UK higher education. *Higher Education*, 68 (6), 927-942.

Cowley, P. & Hyams-Ssekasi, D. 2018. Motivation, Induction, and Challenge: Examining the Initial Phase of International Students' Educational Sojourn. *Journal of International Students* 8 (1), 109-130.

Hirsjärvi, S., Remes, P., & Sajavaara, P. 2003. Tutki ja Kirjoita. 6.—9. painos. Helsinki: Tammi.

Hyvärinen, M., Nikander, P., & Ruusuvoori, J. (toim.). 2017. Tutkimushaastattelun käsikirja. Tampere: Vastapaino.

Kananen, A. 2017. OHO! – Käytännön tekoja opiskelijan hyväksi. Tiedonjyvä verkkolehti. Jyväskylän yliopisto. <https://www.jyu.fi/tiedonjyva/uutiset/oho-2013-kaytannon-tekoja-opiskelijan-hyvaksi> (luettu 15.1.2018)

Kouvo, A., Stenström, M-R., Virolainen, M., & Vuorinen-Lampila, P. 2011. Opintopoluilta opintourille: Katsaus tutkimukseen. Jyväskylän yliopisto. Koulutuksen tutkimuslaitos. Tutkimuslauseita 42. https://www.researchgate.net/publication/264850401_OPINTOPOLUILTA_OPINTOURILLE_Katsaus_tutkimukseen (luettu 13.2.2018)

Lähteenoja, S. 2010. Uusien opiskelijoiden integroituminen yliopistoon: sosiaalipsykologinen näkökulma. Väitöskirja, Helsingin yliopisto. Sosiaalisia psykologisia tutkimuksia 23. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/23378> (luettu 19.2.2018)

Majakulma, A. 2011. Enhancing the Employability of International Graduates during Education – A Case Study based on Finnish Universities of Applied Sciences. *Ammattikasvatuksen aikakauskirja* 13 (2), 44-59.

Maslen, G. 2012. Worldwide student numbers forecasts to double by 2025. *University World News* 209. <http://www.universityworldnews.com/article.php?story=20120216105739999> (luettu 13.1.2018)

Mesidor, J. K. & Sly, K. F. 2016. Factors that contribute to the adjustment of international students. *Journal of International Students* 6 (1), 262-282. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1083269.pdf> (luettu 1.4.2018)

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2017. Yhteistyössä maailman parasta: Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälistymisen linjaukset 2017-2025. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-457-3> (luettu 10.1.2018.)

Opetushallitus. 2012. Miten suomalainen korkeakoulutus tukee Suomeen integroitumista? Fakta Express 1, Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO. http://www.cimo.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/cimo/embeds/cimowwwstructure/23281_faktaa_express_1_2012.pdf (luettu 19.1.2018)

- Opetushallitus. 2017. Uutta osaamista pk-yrityksiin: Osataanko ulkomaalaisia opiskelijoita hyödyntää pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. http://www.cimo.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/cimo/embeds/cimowwwstructure/121900_Uutta_osaamista.pdf (luettu 14.1.2018)
- Opetushallitus. 2018. Mikä toi Suomeen, millaista opiskelu täällä on? Fakta Express 6A, Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO. http://www.cimo.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/cimo/embeds/cimowwwstructure/165627_Fakta_express_6A_2018.pdf (luettu 15.6.2018)
- Skaniakos, T., Penttinen, L., & Lairio, M. 2011. Vertaistutorointi yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa. Teoksessa L. Penttinen, E. Pihtari, T. Skaniakos & L. Valkonen (toim.) Vertaisuus voimavarana ohjauksessa, Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, 17-28. <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/47643/978-951-39-4497-1.pdf?sequence=1> (luettu 5.3.2018)
- Taajamo, M. 2005. Ulkomaiset opiskelijat Suomessa: kokemuksia opiskelusta ja oppimisesta, elämästä ja erilaisuudesta. Väitöskirja, Jyväskylän yliopisto. Koulutuksen tutkimuslaitos. <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/44302> (luettu 22.3.2018)
- Tinto, V. 1975. Dropout from Higher Education. Review of Educational Research, 45 (1), 89-125.
- Tinto, V. 2006. Research and Practise of Student Retention: What Next?. Journal of College Student Retention, 8 (1), 1-19.
- Tinto, V. 2015. Through the Eyes of Students. Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practise 19(3), 254-269.
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 6. uud. laitos. Helsinki: Tammi.
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012. http://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf (luettu 14.7.2018)
- Villa, T., Salminen, T. & Saari, J. 2016. Katsaus kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden työllistymiseen Suomessa. Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus. <https://www.otus.fi/julkaisu/katsaus-kansainvalisten-tutkinto-opiskelijoiden-tyollistymiseen-suomessa/> (luettu 9.3.2018)

Interview template for higher education institutions.

Integration of students into the university community

In what extent and how students are integrated into the university community...

- 1) When students are choosing a university
- 2) When students have been offered a study place
- 3) When students have started their studies

Who are the main stakeholders involved in the process of integrating students and how responsibilities are shared?

Expectations from the students

What are the students expectations about support provided by the university...

- 1) After students have enrolled on
- 2) When student begin their studies

What kind of information do the students ask for...

- 1) After students have enrolled on
- 2)When students begin their studies

Do you think there is a gap between what expectations and info students ask for and do what they get?

Communication

How would you describe the university's role in connecting students as part of the university community?

Do you identify any specific student groups that would require more/less attention?

Do you use digital solutions in connecting and keeping in touch with students? If you do, please describe which ones they are and what they have helped you achieve?

In which areas the usage of digital solutions has not helped you integrate students as part of the university community?

Conclusions:

What are the biggest challenges, if any, you are facing on integrating students into the university community?

If you would be given a magic wand how you would solve them?

STUDENT UNION

Defining a problem

- What do you think is the hardest part about being a new student in a new environment?
- Why do you think its hard?

Solving the problem

- What is the student union's role trying to solve the problem, and how you have tried to solve it?
- What you achieved so far and what is still there that needs more attention?

STUDENTS

Defining problem

- Are you an exchange or int. degree student?
- What do you think is the hardest part about being a new student in a new environment?
- Why do you think it's hard?

Solving the problem

- How you have tried to solve the problem?
- Has anyone helped you, if yes, who? & how?
- What you achieved so far and what is still there that needs more attention?

Role of the university & tutors

- What were your expectations from the university and how they met the reality?
- What were your expectations from the tutors and how they met the reality?

Korkeakoulujen aktivointitehtävä 1: Sidosryhmien merkitys integraatioprosessin eri vaiheissa

Different stakeholders integrating students into the university community

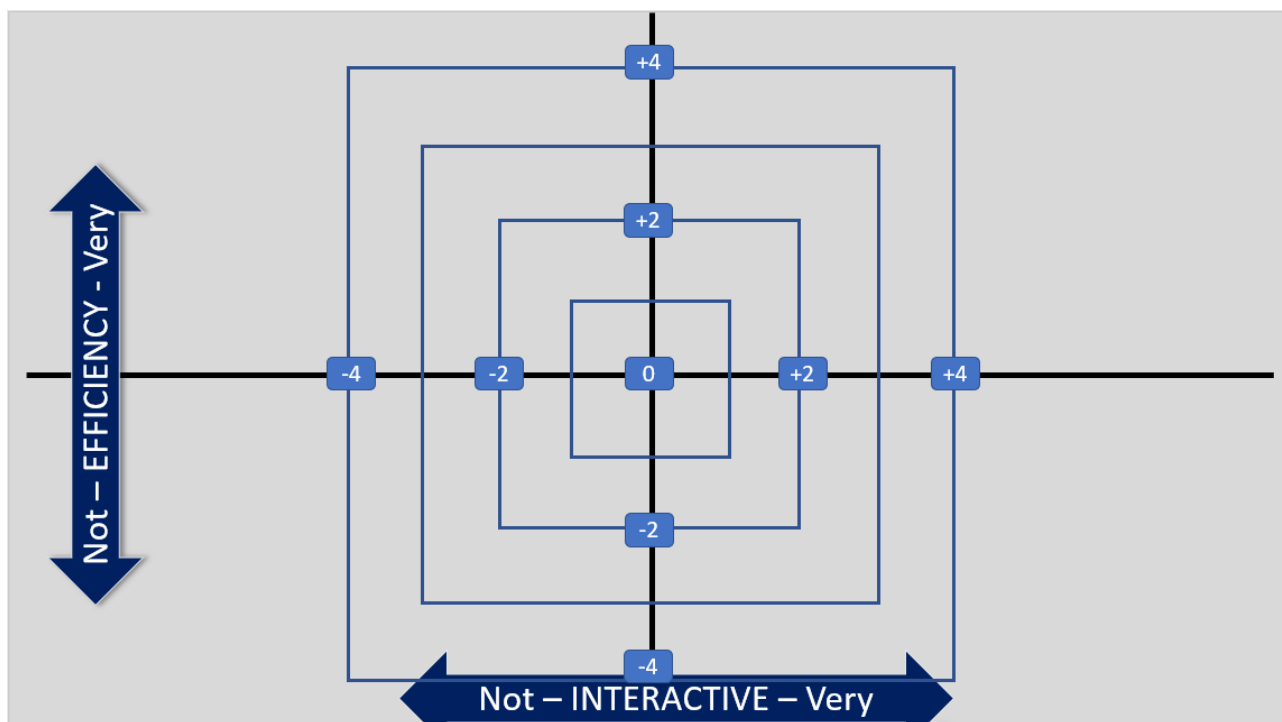
Importance of the stakeholder	10			
	9			
	8			
	7			
	6			
	5			
	4			
	3			
	2			
	1			

Integration Phases	When students are choosing a university	When students have been offered a study place	When students have started their studies
---------------------------	---	---	--

Valmiiksi annetut vaihtoehdot:

- Marketing/Communications
- International Office
- Student Union
- Admission Office
- Lecturers
- Tutors
- Other Students
- Support Services
- Registrar Office

Korkeakoulujen aktivointitehtävä 2: University-Student Communication Channels

Valmiiksi annetut vaihtoehdot:

- Website
- Intra
- Twitter
- Moodle
- Info Sessions
- FB Page
- Skype
- FB Group
- Email
- Chat
- Whatsapp
- F2F (Face-to-Face)